

DIN OPINIILE POLITICE ALE LUI EMINESCU

Răsărită din rase mongolice, de natură cuceritoare, agezate pe etape întinse, și căror monotonia are îndurare asupra inteligenței omenești, lipsind-o de mîndrie și dăndu-i înclinație haotice pentru idei de o vagă măreție, - Rusia e în mod egal mîndrie și a lipsei de cultură, a fanatismului și a despotiei.. Intelectualitatea lor nemîndrie față de Europa, pe care o numesc îmbătrînită și enervată, coaptă pentru a cădea într-oagă sub dominația rusească.. Împărăția rusească nu este un stat, nu este un popor, este o lume întregă, care, negînd în sine nimic de măreție intensă, caută mîngăirea propriei mări în dimensiunile mari.. Acolo unde văd că vor întîmpina rezistență mare, Regii se opresc și leurează cu o răbdare seculară, spre a surpa înset, încet, temelile puterilor ce li se pun împotrivă.. Ei nu sunt poporul plin de îndărătnică mîndrie, ce provoacă pe alte popoare la luptă dreaptă și hotărîtoare; sunt poporul ce-și dă mereu silința să dezarmeze pe celelalte popoare, pentru ca apoi să le supună..

Dacă este vorba de umanitarism, atunci poporul acela care intră în lume are nevoie de o tratare umană este poporul nostru propriu exploatat, nu neamul exploatator al Evro-
liar.. Sunt în primejdia de a fi invadați și copleșiți de sute de mii de proletari tîl-
mâni și cu totul improductivi, al căror singur merit e o lăcomie rapace, a căror armă e
viololența și coruperea, a căror patrie nu e nicăieri în lume.. Ei nu înfruntă nicio
tăți, ci dau naștere petimilor rele și viciilor, le încurajează și le satisfac.. Ei nu in-
troșau și exploată viciul boției la sate, au smectat băuturile cu materii otrăvitoare,
au invănat astfel fizicește, au corupt moralicește.. Ca răz străluc, au declarat
război de moarte, introducînd, în locul cuștitului și pistolului, băuturi falsificate cu
otrăvuri. Unde sunt evrei, natalitatea e mică și numai mortalitatea mare...

În domnia Fanariilor au putrezit clasele noastre sociale; aristocrația noastră,
din răsărită și mîndrie ce ora a devenit în cea mai mare parte servilă învîrșindu-se
cu căpătura grosului modern, care e tot atât de pîr, dar mai corupt și asvîr de rănd..
Libertate omalitate, fraternitate! Ce e mai frumos în lume decât ca toți să se așeze în
România, ca într-o mîngîie, să fie liber ca noi, egal ca noi? Și pe cînd mîndria ploie
se înmulțește pe ei ce merge, neamul nobil și drept care cutemura odinioară pășunile în
un semn al lui Mihrea Măsurat, străduindu-se, scade merou.. Politicianismul a profanat Pămîntul
în mîndrie în care se corup murdăriile sociale ale apusului și războiului.. Moravurile
publice, spiritul public la noi au luat o direcțiune foarte periculoasă și toate condi-
țiile sociale s'au surpat și s'au amestecat într'un fel de promiscuitate; tradițiile
bune s'au uitat cu totul, o clasă nouă de guvernămînt a ridicat, fără tradițiune și fără
autoritate, încît țara ne moare, tenciu și baza naționalității noastre ne-și găsește
conștiința raporturilor politice cu cei ce o guvernează.. Nu este și a fost micșinând
politică frîmțarea bizantină de a perveni, intrigile personale de haru și serviu și
cuma după aur a o mîndrie de străini deghizați, constituiți în societăți de exploatare..

Un remediu radical ar fi numai o mîndrie de fier, dreptă și conștiință de laurile ei
bine hotărîte, care să inspire tuturor convingerea că statul român, negru de cea de
generații care au luptat și suferit pentru existența lui, formează mîndria altor cei
de generații viitoare.. Acest sentiment istoric al naturii intrinsecă a statului și tre-
buitoarea mîndrie de fier li lipsește însă din nefericire, încît departe de a vedea existen-
ța statului asigurată prin o mîndrie puternică și prevăzătoare a tot ce poate produce nația
mai viguroasă, mai onest și mai inteligent, sunt dinpotevră arișii de a aștepta siguranța
acestei existențe de la mila soții, dela pomana împrejurărilor externe.. Doamne al Yro-
murilor, unde e asal singur cu, care să pună pe străini la locul lor, să mureze Răsăritul de
tot ce a fost mai deosebit, mai ocilitor de muncă, mai strict dincolo de mîndrie și cîna
asta orientată?.. Nu mai sperăm în viindrea unui asemenea om.. Acest popor românesc e atât
de străduț, atât de amîț prin frate, încît un asemenea om ar muri sub greutatea și șineai
ori ca Avram Iancu, sau s'ar găsi cineva să-l rănd, precum pe Tudor..

Poate a singura ostențiune, în care am scris cu atîta patimă de care a capabilă inima
noastră, cu toată durerea și cu toată mila, pe care ne-o inspiră toată înclinația noastră
și adăvrat popor românesc.. Al, căruia nu-i dăm nimic, în schimb păstrăm prin mîndrie și
datini unitatea noastră națională; el e păstrătorul caracterului nostru.. Singurul mare
de care vremuri n'a disperat de moarte noastră.. Așa călile și gresia una este, o parte
din existență în clipă, care nimăn n'o poate afărda, nimăn înduplează..

Elementul românesc e răndă determinant. Conștientul lui e răndă pe viața pură de
dezvoltare. Vreia statul național, nu statul cosmopolit..

ȚARA DELA UNGHENI. Suntem singuri. Fără de a ne croi o altă soartă și senza
mănu, nu vom găsi-o deose în noi. Trebuie să ne lărgim cu această idee: că dela lumina
și până la noi nu mai este nimeni care să ne ajute. De aceea nu există altă deosebire
cât că a ne face singuri, cu brațele noastre, paza de care avem nevoie. Desigur, nici
dintre noi n'au zidit case și nici n'au făcut cărămizi. Înteleg că ne trebuie în primul
rând curajul de a sfărâma mentalitatea în care creștem noi, mentalitate care-l face pe
intellectual să-i fie rușine, de a deveni al fugă de a deveni student, să mai ducă la
pachet în mână pe stradă. Ne trebuie curajul și voința de a porni dela nimic. Voința de
a răsturna obstacolele și înfrânge greutățile...

În ziua de 8 Mai (1924) am plecat, unii cu trenul, alții pe jos. Total, 26. N'aveam nimeni
nici saps, nici un fel de unelte, nici bani, nici mâncare... În sfârșit s'au format mai multe
comitete care să meargă pe la casele creștinilor să ceară cu îngrumst sape, băile
și alte unelte trebuitoare. A doua zi ne-am dus la locul de pe malul Prutului. Proiectul
nostru ne-a făcut o rugăciune... Ajutați de oțiva cărămideri de meserie, dintre care
unul din dragă minte de Mog Chirgă, am început să frământăm lutul și să facem cără-
mizi... Prima noastră tabără de muncă a avut sfârșitul unui început de revoluție în men-
talitatea noastră. Toată lumea din jur - țărani, muncitori, și nu mai puțin intelectuali -
ne aduna plină de curiozitate să ne privească. Această lume era învățată să-i vadă pe
studenți plimbându-se, eleganți, pe Lăpușeanu sau cântând cântece de veselie în jurul
școlilor din borșarii, în oasurile lor literare. Acum îi privea cum frământă lutul cu picioare
le, plini de noroi până la brâu, cum arădă din Prut cu căldările, cum stau aplecați
pe săpă sub arșii soarelui. Lumea asista la sfârșirea unei mentalități stăpânitoare până
atunci: o rușine pentru un intelectual să muncească cu brațele, mai ales în munca gre-
asă, rezervată în trecut robilor sau cleselor disprețuite. Cei dintâi care au înțeles valo-
rea din acest punct de vedere, a taberei, au fost tocmai cei din clasele disprețuite,
țărani și muncitori, despărțiți sufletește de celelalte categorii și așteptând, pentru că
munca lor nu era prețuită, s'au luminat la față, văzând în această, din primul moment, un
semn al preluării muncii înfăptuitoare și a prețurii lor. Ei s'au simțit onorați și putea
au întrezărit în viitor zile mai bune pentru ei și pentru copiii lor.

Corneliu Zelea Codreanu

POPULARE

Acum vado mărăcine,
Jand mai văz vara să vine
Măit mă-e drag și-ni pare bine
Să-lă minăoara'n mine.
Ei mai minăo, pupăce,
Ei mai minăo, na mai sta,
In-și oțu și foarfoa
Si-ni croiește o ipingea,
De curăna cu frunza,
De frunza și cu iarba,
Se lătră cu codru cu ea.
I'auci mină, n'arăgurei,
Te arăgurei-ni poturui,
Văzai să ai frunza de toi,
Mă lătră'n codru cu ei
De doargă voinici
Să-ni apăr pira cu ei
Că și voinici școlii ca mine,
Întrebați și'narați bine.
Frunză verde merigior,
Mă ai lătrăgior,
Mă ai la munte'n sus,
Să-lătră glasul pășăruicii,
Să-ni tracă de dorul puioii.

Da-te, Ione, da-te,
Cu oile'n stănte,
Si-ți adă vint
Unde n'ai lăsat.
De lătră de sat,
Cu furci'n brau,
Cu seacă'n grău...
Pu, la seacă
Și rău n'au tăiat;
Pu, în sânge-ni curse,
Mare dor n'au lăsat.
Măncăo-vă cini, oi,
Măit dău unblă cu voi
Și'năite și'napoi
Și-a noi mândri câte doi.
Măncăo-vă cini, sterpe,
Măit dău unblă cu tote
Și-a noi mândri câte șapte!
Păcură cu oile,
Calce-te sarile
Sebert cu oile'n vale,
C'acole-l bună muncă.
Până oile c'ar pașe
Noi am sta și ne-am lădăște.

Bine-i stă la cer cu lună,
Ca și mândri cu cunză.
Bine-i stă la cer cu oțu
Ca și mândri cu mărgele.
Cântă pășărele'n codru,
Toate-ni cunză mai la codru
Numai biata ciocărlie
Aia-ni cunză'n pribegie.
Pribegia mult e rea,
Cui nu e harnic de sa,
Pribegia cui e bună?
La feciorul fără muncă
Pribegia cui e dată?
La feciorul fără tată.
Că-ni mare, stelu multe
Și mai mari, și mai năruite
Dar ca luna
Nu-i niciuna
Ca luna de luminoasă
Și ca mândra de frumoasă,
C'acole morge de frunze
Gândești că sorie pe joi!
x x x

§ D-na și av. Butucanu, scapăți din îndul comunism cu prilejul revoltei ungurești și
§ Din München se anunță nuntă, la 27 Iunie, că d-lui St. Bulucanu (nag, dr. "Anchetă")
din Băila la 19 Iulie, a d-nei Maria (nag, dr. "Anchetă") din Băila la 19 Iulie, a d-nei Maria (nag, dr. "Anchetă")
prințesa Ileana și prințul Nicolae I. Anteloni familia cele mai calde urări!

§ Bunică 15 Martie s'a pus la bătăie și părăsirea fundamentală a bisericilor comuni-
ști și ortodoxe din Argentina, care se va aida prin generozitatea d-nei și d-lui
Stăneșcu Bogdan. Printre preoții slujitori, conștii Ancușan Iacobi.

§ De sărbătorea "Corpus Domini" a fost la München o mare procesiune religioasă, în
care a participat și un grup de români și românce, înfrunzări în splandide costume națio-
nale, sub conducerea pr. Vasile Zărnescu. Toarele deose au avut câștigat frumoase, München
Catholisch. Kirchenmusik a publicat și o fotografie a grupului de reprezentanți "România".

SĂRBĂTOAREA DELA FREIBURG

Că omul sfîșiește locul, s'a dovedit încă odată cu cazul Bibliotecii din Freiburg. Prin fapta lor, îndrăgneașii și de toată lauda, un pumn de români au rugat să facă din acest "carpatin" oraș german dala granița cu Franța și Elveția un punct de atracție și nădejdi pentru întreg exilul nostru. Treaba a fost îndrăgneașă, pentru că pleca dala țării, iar cetenitorii ei erau oameni necăjiți, lipsiți de rădăcini locale și grevați de lupta pentru pâinea cea de toate zilele. Le-a trebuit tenacitate, abnegație și - mai ales! - nouă de năvălitori.

Inițiativa, ca'n toate lucrurile sănătoase, a plecat dala vegnic săritorilor "Ion". Avem în exil un rege, un metropolit, o ciurdă de fante excelențe - toți, bine ghiduiți pe vremea din generosul buget al țării, plus Vlașca și Teleormanul; ei bine, cea mai perfectă pare a vreunui din aceștia la vreme treabă ce-ar cere - cât de mică jertfă; pentru ei, este deja un merit oănd n'au umblat cu piedici, clevetiri, sau chiar denunțuri. În "zidurile" Instituției din Freiburg, ca de altfel în ale oricărei patriotice realizări din exil, se găsește sacrificat o sumă de omenești rosturi de viață, toate cu elan consumate de fiii fără blazelor tarifate și înfloritelor noastre plauri.

Iar te-ai profesorul Virgil Mihăilescu că-i tulburăm modestia, dar, oăm în orice acțiune este un motor, nu putem să nu menționăm aici, deși pentru cei mai mulți poate nici nu era nevoie, numele de care este mai ales legată splendida realizare din Freiburg.

Biblioteca s'a înființat, oficial, la 1 Mai 1949. La împlinirea a zece ani de viață, exilul a fost pofit la meritata prăsnuire. Bilanțul acestui prim deceniu s'a încheiat destul de multumitor: 10.000 de volume, sute de colecții de publicații periodice și nemăsurate alte valori culturale, editarea unui Buletin și a numeroase studii folclorice, literare, științifice. Această dezvoltare a determinat ridicarea Bibliotecii la rang de Institut de cercetări românești - ceea ce, departe de a însemna o "deorație", reprezintă noi și mult mai importante sarcini. Căci, atitototii instituției își încordează toate puterile spre a le face față; ar fi însă bine ca admiratorii să pună umărul și cu altceva decît cu laude și osanale...

Sărbarea decenală a început în după amiaza de 1 Mai cu o slujbă oficială de preștii Emilian Vasilescu și Grățian Radu; după care, au roșit însuflețite cuvîntări parohul campatrioților din Germania și directorul Bibliotecii-Horia Stamatu - vorbit despre actualitatea Țigăniadelor lui Budai-Deleanu, "o epopee necunoscută", - urmat de arhitectul Petit cu admirabile proștii de monumente și poșagii din țară. - De Zece Mai, au slujit mons. Octavian Bărlău și pr. Haik, răspunerile fiind date de corul dala München al părintelui Zăpărțan. După amiază a fost executat de orchestra locală dala radio "concerte în stil clasic" de Lipatti. Au vorbit prof. Mihăilescu, dr. Maurach din Ministerul Refugiaților din Bonn, prof. dr. Bergeth-Häser dala Universitatea locală, un reprezentant al Freiburgului, poștul Hans Dippich din partea Nemților din România, mons. Bărlău și av. I. V. Emilian. Aurelian Neagu a cântat Sărba, Măgur-mugurel, Ciohănașul, Duce-măș și tot măș duce, din opere; Paola Gafferella, la pian, din Bela Bartok și Dincou; iar corul din München, în splendide costume românești, Soacra cu trei nuroi și Trompetele răsună. Seara a fost o recepție dată de A.S.R. Principele Nicolae - urmată de o masă comună.

Au participat la festivitățile dala Freiburg, pe lângă oficialități și personalități germane, franceze și americane - din Spania: Prințul Nicolae, dr. Mihai Fotin Enescu, Horia Stamatu; din Italia: mons. Oct. Bărlău, d-na și dl. Const. Panaceu, d-na și dl. d-ra Gafferella, dr. Petre Vălimăreanu, arhitect Alexandru Petit; din Elveția: d-na și dl. Pictori, d-na Maria Wyss Trandafir, d-ra Maria Mezger, dr. Svetlana Matta-Stogorn, Florea Nicorino, Picta; din Franța: Ing. Duiliu Științescu, d-na și sculptor Dumitru Anastase, ing. Crista Măta Ion Rotaru, d-na și opt Crătescu, Enache Pușcă, C. Științescu, pr. Grățian Radu; din Germania: av. Ilie Gărnățu, d-na și prof. V. Mihăilescu, George Racoveanu, dr. V. Apostolescu, general Ion Gheorghie, dr. I. V. Emilian, pr. Vasilescu, dr. Șt. Teodorescu, d-na și av. Mișco Găndovici, maior Al. Păunescu, d-na Marta Pokorny, d-na și prof. Cosmiciovici, prof. I. Vințan, dr. Paul Miran, dr. C. Magacovici, dr. Const. Sporea, Aurelian Neagu, av. G. Gudi, d-na și dl. Ciupercă, d-na și dl. Vasile Măteș, pr. Zăpărțan, pr. Haik, George Branea, ing. Traian Ișbănescu, Hans Dippich, l. P. Bărbulescu, Stoian, fam. Waller, fam. Bărbulescu, fam. Teugan, V. Grigorevici, fam. Măta Teodorescu, Alex. Copas, fam. C. Deffert, d-na Vischer, fam. Pietrowschi, fam. Knitta, d-na Elia, Prăjbanu, dr. Cota Gavrilescu-Bondor, fam. Willy Frager, fam. J. Iachemski, fam. col. Ebenhöf, fam. Collob, d-na Nastasi, prof. Hartmann, dr. Schulze, fam. Kern, etc., etc.

Mosagii, felicitări, adreșuri, s'au primit dala un infinit număr de personalități germane în frunte cu prințesa Diana de Hohenzollern, dala prof. Carducci, mons. Capras, pr. Bărbat, Eugen Drăgulescu, Mișco Popescu, Irina Frătăiță, Frunză-Giotta, prof. K. Camilacci (Roma), prof. B. I. Herescu, mons. Comă, M. Dănuț, Dimitrie Borea, Virgil Ierunca, dr. Bulboacă, d-na Nicoprovici, ing. Aristide Științescu, prof. Marcel Fontaine, Serge Prod'homme, prof. Combi, Etienne Bellot, Traian Miran (Franța), prof. Gino Lupi, dr. C. Drăgan, Mancetti (Milano), P. S. Teofil, I. Bănescu, Școl. Bony, col. Ivanovici (Statele Unite), prof. Bănescu (Lisabona), prof. Caragă (Florența), prof. Iroș (Palermo), fam. Ion Chirilă, fam. Căndăleanu, prof. Văcărescu, V. Iosadachi, Vintilă Horia, Morillo Santiago (Madrid), Dumitru Bocu (Grecia), N. Sahovary, Irena Forvici.

C. Schaiddeger, prof. dr. Huber, Pintori, N. Stacovici (Elveția), prof. Magnifico, Bonn), prof. Ghidaru, ing. Marcel Nicolau, dr. Margarita Popoviciu (Buenos Aires), Dorina Gabor (Vienna), dr. Faust Brădescu, av. Miu Iancu (Brazilia), Gil Virey (Bruxelles), prof. J. Mihail Prodan, V. Bădescu, maior Borda, pr. Cadaru, pr. Popan, fam. prof. Braga, dr. D. Părau, Dimitrie Neagu, dr. Alexandru Șuga, Moacrie Avram, fam. Modoi (Germania), Emil Mărcușiu (Cleveland), etc., etc.

Donații de cărți, documente, reviste, cu acest prilej: Prințul Nicolae, D. C. Amăr, Lozovan, Fritz Wörner, A. San-Galli, ing. Wiedemann, Ertimie Sherman, gen. Gheorghe, prof. Lupi, mons. Bărlan, dr. Mircea Popescu, Sorin Nicolae, Gh. Buluncte, Mihail Enescu, ing. Cristu Nastu, ing. D. Sfintescu, V. Văntilă Horia, pr. Grațian, dr. Paul Miron, E. Vălinăreanu, Traian Miron, pr. Halk, Gil Virey, Kurt Schlütter, Uscătescu, prof. Kunzig, prof. N. A. Gheorghiu, prof. Berescu, pr. Bonaventura Morariu, prof. Combi, d-na Czapp, dr. Dahms, dr. Liess, dr. Miu Iancu, Moacrie, etc.

Donații de obiecte diverse: fam. prof. Cernicovschi, d-ra Meder, d-na Pokorny, d-na Dorina Gabor, d-na Vischer, Branea, dr. Velardi, Modoi, G. Racoveanu, Nicoriciu, gen. Gheorghe, fam. Weller, col. Ebenhöf, fam. Bendas, Giotta Frunză, etc.

Donații în bani, cu prilejul festivității: Prințul Nicolae, d-na San-Galli (Elveția), pr. Bărbat, mons. Capros, dr. C. Drăgan, Manzatti, Caffarella (Italia), Candeleanu (Spania), G. Bălașu (Canada), Gezar Teodorescu (S. Unite), Colonia Română din Rio de Janeiro, col. I. Tomcovescu (Paris), W. von Moltke, d-ra Meder, gen. Ion Gheorghe, ing. Traian Booru, d-na Gezar, Bendas, Zeller, Giacomelli, baronesa Loeb-Schulz (Germania), etc.

Cărturarii străini la luminoasa sărbătoare din Freiburg au discutat, în răgazuri, și despre "durabile și necesarile" ce ne mistuie pe toți, ajungând la concluzii a căror realizare ar ample de bucurie orice conștiință românească. Pornindu-se de la constatarea că cei ce ne-au robii țara vor născuțirea suferinței noastre, - singura speranță rămânând, în afară de Dumnezeu, la Românii liberi, risipiți în toată lumea, s'a văzut nevoia ca aceștia să-și strângă așa dar rândurile. Sună parte dintre ei au vădit să realizeze ispitelor din lumea liberă, păstrând intacte drapelul de țară, durerea de durerea fraților robii, voiața de luptă. Greutățile exilului nu îngăduie flocăruia putința inițiativei, nici participarea totală la acțiune. Se impune străngerea într-un nucleu solidă a elementelor ce vor să se dedice exclusiv luptei de eliberare a țării, post de veghe și acțiune oare de oare, care, față de carenta actualilor formații, să-și asume apărarea intereselor vitale ale neamului. Acest Centrul de Acțiune ar trebui să fie în curant cu tot ce se întâmplă în legătură cu națiunea noastră, spre a putea interveni unde trebuie; pentru aceasta lui ar înbrăța tot ce privește viața românească de oriunde.

Pentru realizarea complexei misiuni, componenții sâmburelui începutului ar trebui să locuiască localități, în aceeași casă sau localitate, reconstituind în jurul ei adevărată vatră românească, cu odile ornate în gust românesc, cu o capellă, cu prămulirea în duh tradițional a sărbătorilor; aici s'ar aduna, vara, puii de români să învețe limba, istoria și geografia patriei, de aici ar pleca anual calendarul național-bisericesc pentru a-și băjenerii, s'ar tipări ilustrate cu figuri răscolitoare, etc. Căstanul-bază ar crește prin aducerea de familii harnice pe ogurul național, cărora li s'ar crea posibilități de lucru. Pentru nevoile societății ale Românilor împrăștiați prin țările Europei, Centrul ar dispune de o misiune religioasă.

Centrul Român de Acțiune ar organiza în toate țările, mai ales printre străinii născuți și trăiți în România, grupuri de prieteni cari să-și exprime acțiunea, să participe la manifestările românești, să adune materialistic. Ar îndrăma deosebi constituirea în grup, pe țări, a refugiaților de toate națiile, pentru un front comun.

Prima lucră de făcut e inventarierea elementelor dispuse să pună amfă, dintre acestea s'ar numi în capitale și marile orașe corespondenți cari să se îngrădească de îndrumarea cercurilor de prieteni, a asociațiilor de refugiați, de organizarea serbărilor naționale, de comemorarea lor în parlamentele locale, de semnarea articolelor, cârților și oricărui activități locale ce-ar privi România; Sedul ar trebui dotat cu un puternic aparat de radio, care să completeze informația culeasă din presă, rapoarte, etc.

În studiul Centrului Român de Acțiune ar intra problemele teritoriale (Basarabia, Bucovina de nord, Ardealul, sudul Dunării), perspectivele federaliste, unitatea bisericăască, luând poziție în problemele ce vântură omenirea, el ar lua legătura cu forțele ce trag în același sens (catolicism, mișcări anticomuniste, federaliste, moral-religioase). S'ar îngraji din vreme să aibă gata materialul documentar în toate problemele, pentru orice ocazie s'ar ivi. În acest scop el ar apăia, de la caz la caz, sau în categorii de cazuri, la colaborări comp. tonto.

Ca presă Centrul Român de Acțiune s'ar scrie momentan de la presa românească existentă. Pentru străini, - din motive psihologice și bănești, - nu-i necesar să se facă reviste în alte limbi, ci să se folosească cele străine. Vreșile românești ar circula astfel pe canale deja existente, de prestigiu și tiraj.

Evident, pentru o activitate așa vastă, existența unui tipografii proprii ar fi binevenită la fel de recomandabilă, pentru cât mai efectivă concentrare a potențialului, ar fi o misiune de astupare a spărturilor dintre noi, de reconciliere cel puțin a elementelor combative.

Centrul de acțiune ar fi organizat și înființat de cei ce-au participat la serbările din Freiburg, scriind un adevărat și fier, oportunitate program de acțiune pe exil. Dată

§§ Evreii Lewis Liechtenstein Strauss, numit de Eisenhower ministru de Comerț, a fost înfrânt de Senat. "Die Welt" din 22 Iunie arată că, cu ocazia dezbaterilor, o femeie din tribună a strigat: "Strauss a finanțat și revoluția rusească!". Inceputul de antisemitism în Statele Unite e confirmat și de revista nord-americană "Time" din 15 Iunie.

§§ Comunistul o un "produs al telului anti-creștin"; Marx era "un obsedat al urei, care se gândește să răstoarne ordinea creștină pentru a-l substitui cu tirania vindicativă", o spune Radu Florescu, o publică "Vocea libertății". Așa niște haligani!...

§§ În decursul anilor, nenumărați cititori, dintre holtei, ne-au rugat să le înlesnim întărirea unei omenii românești. Cu realizarea firește și mișcătoare dorințe se va ocupa de acum - precum citim în ARA - un comitet de doamne format anume în acest scop. Iacobii - cărora li s'a urit cu binele... - își pot trimite datele personale la d-na Ana Karas, 78 Grant Buckingham str., Redfern, Sydney, N.S.W., Australia. Se promite discreție. Curaj!

§§ Visul locuitorilor din Alaska și Hawai, de a face parte din Statele Unite, s'a realizat în fine, urcând astăzi numarul stelelor de pe drapelul american de la 48 la 50. Dar a trebuit multă insistență: tot atât de multă, cel puțin, câtă depun locuitorii din estul Europei spre a scăpa de Rusia...

§§ Stabilește și Al. Suci, în "Credința" din Detroit, că "patriotul oinstit îndură, murește și așteaptă ani și zecari întregi salvarea și mântuirea poporului său". - Chestiunea, cum se vede, dăbă de răbdare...

§§ Afirma "Glasul" din Pankov, la 1 Ianuarie, că "nimeni nu mai vorbește azi despre fmea Noului". Cu teroarea din țară, cum dracu să vorbească?.. Câteva rânduri mai înainte, citim: negru pe alb: "Țara noastră sur poartă, noi cerșim din poartă'n poartă - versurile de mai sus au devenit azi un document tragic". - Tot are, și pamfletul comunist, clipe de sinceritate...

- În alt număr se amână deschiderea, la Dallas, a unei expoziții rusești, unde "pot fi văzute machetele sateliților sovietici". - Ce rău că nu ne-am "repatriat"! Aveam acum prilejul să vedem expuse mizele lui Stăica, Dej, Kadar, Ulbricht, etc...

§§ Din Istoria Uniunii și Ligii Românilor americani, scrie de dl Fekett, vedem, la pag. 209, că "primul membru deosebit al societății - Vulturul - a fost Ion Teodoroscu, la 6 Febr. 1906, plăindu-i-se un beneficiu de 75 dolari". - Ce-a făcut mortul cu banii, nu ni se mai spune...

§§ "Solia" afirmă, la 1 Febr., că ea "este miată cu sudoarea acelor care o scriu și o aranjează, o tipăresc și o împachetează", etc. - Cu așa amalgam de sudori, mirosul ei specific se explică...

§§ În lunile-1 spovedanii la "Glasul" ruinei țării, tovarășul Mihai Stănescu afirmă că s'a întors în țară desguștat de ce-a văzut în exil; mai interesant ar fi să ne spună de ce a plecat din țară!..

§§ "Solia" din 26 Oct. arată că, după un parastas în B. Aires, "s'a împărțit coliva la toată asistența, un logământ că nu sunt uitați cei căzuți pentru libertate, patrie și creștină în Dumnezeu". - Solemnul "logământ" ar fi... coliva?

§§ "Vocea libertății" publică, în Iunie, niște date caracteristice pentru era noastră atomică. Astfel, prințul Carol a ajuns domitor la "110 Mai 1866"; iar la "10 Mai 1977", "Marea Adunare Națională procedează la ratificarea Independenței României": așa mai să mai fie?

§§ "Frații noștri bătuți de soartă și uciși de comunistii bandiți, au speranța că le vom îndula puțin noile și suferințele", scrie "America" într'un apel. Și "îndulcirea n'ar fi să fie așa anevoioasă, având în vedere că cei uciși, de fapt, au puține nevoi: ceva rugăciuni și parastas..."

§§ Nu scrie un cititor din Paris: "De curând s'a înșurat și 'camaradul' Verco; dacă făcea mai de mult, poate școlea prilejul de a-și urma șeful și în securității". - Nu credem: doară șeful, când a făcut blestemăția, ura înșurat în loge...

§§ "Solia" publică dola un timp înțelepciuni verificate: "Omul vine gol pe lume - de când șarpele o scare - și abia ou'n strai pe sine pleacă pururea când moare...". De ce dar atâtea trădări după-amiri, când eție bine - Că el trebuie să plece tot sfârșit, așa cum vine?.. Citind asemenea "verbe ou' tăle", mai c'am abona, ou toată cărbăia, și pe F.S. Trife la "Solia".

§§ Ni se comunică căsătoria d-rei Madina Roșca ou dl Dan Ionescu, la Paris. Trăiescă!

Ca încheiere a scrierilor organizate la decenali Biblioteca Române din Freiburg, A.S. Regala Principale Nicolae a oferit, la 11 Mai, în localul Institutului din Moroyet, 24, o recepție la care au participat numeroase personalități. Printre oaspeți: A.S. R. Mareș Dușan de Saxa-Wittenberg, gen. Locotenent-Comandant Corpului I de Armată Francez din Germania; gen. Desjournes (ad. adjunct), profesorii Burgstrasser și Wolf dela Universitatea locală; G. Lill (consulul Franței); Bourgeois (rectorul Institutului francez); Molinoschi (consulul "Casei americane"); etc. Simțite cuvinte a rostit prof. dr. Kitzig, Paola Caffarella și Aurelian Neagu au executat la pian și voce, arii românești și bucăți de operă...

plânge nevastei, la sosirea din călătorie, de antisemitismul tovarăşului de căpetenie, fiindcă acesta, după ce-i dăse tot ce-i cunuse, nu-i împrumutase şi porţiune de dinţi. Eninescu cunoştea bine acest sistem tipic evreiesc. În comedia, neterminată, "Căpătăt", un personaj Leizer Zoltsanguland, care, la ameninţarea cu bătaie, răspunde: "Să mă bată? Ei veii! Să mă bată, în nu vrei de chit să mă bată...". În sănt ıntertan năpăstiechi şi oîntă mă tragi de urechi pe mini, tapi toată Europa.. Si ce-i vîdia Riniată prin ghizeturi franţuzesti, iinglizesti, nîngesti... Alle wden gugen... Bier di pi Moldovă o bocat copilăile lui Leizer în patru buchi, o dat foc pi hotel... o luat de la Leizer o sută de mii de galbini, l-o pradat, l-o pus pi concii, l-o botezăt cu de-a silă, l-o pus să mănăpoc carni di pork, l-o bagat frigeri pi ghi, o taiat pi Ruhlă viu şi vine atunci concisie, şi iar concisie şi iar concisie... ut mus is gewelzen? a thagi pi Leizer de urechi... "Si după ce observă că la Viena, la Berlin, la Paris toţi gazetarii sunt evrei - la Bucureşti doar o un franţuz, Vermont, pseudonim al lui Grigberg... personajul lui Eninescu exclamă: "Si gtiî Diniată oîne gtiî stăpîn în țara Moldovii? Crezi că rumună? Rumună-i bun să are, rumună-i la pre-şlă... numai iu stăpîn. Stăpîn iest Leizer Zoll-zan-gesind". - C. Călinescu, actualul academi- cian repartier, comentînd textul acesta observă în treacăt că "antisemitismul în România o motivat sociologiceste". Iar acum, e motivat şi altfel...

Dragoş Măgureanu

NOAPTE DE MAI

Plăsmuiri din basme	N'ari mai, pocihit	de St. O. Iosif	Adăncito'n vie	Unde zăboveşti,
N'au impresurat?	Noapte-aga ntolată,		Florile grădini	Dulcei mea stăpînă?
Aripi de fantezo	Floare de oîres		Gingaşul mîriei,	Tremură de dor
Poate-au scuturat	Mai strălucitoare,		Iasonic, crinii,	Gîndurile mele:
Aur peste ole?	Trîi mai fără gîs		Trandafirii'nvolţi	Nu te'năuri de ele
Cine dote oare	De privighetoare!		Sub catapetasma	Tu, stăpîna-lor.
Strai de sărbătoare	Luna iose-acum		Uriagii boîi	Care'n orice floare
Gîndurilor mele?	Şi'n albastra noapte		Ţgi unesc birasma;	Pai un curcubeu
Stau încremenit -	Mîngă-argint pe drun		Taine din poveşti	Tu, surzătoare
Parcă niciodată	Ţigle tot de gîspte;		Mărmură'n fântână.	Rasă'n plînsul nou!

§§ "Il Tempo", Roma, 6 Aprilie, scrie că şeful, până mai deunăzi, al statului major al armatei italiene, generalul Jovrea, nu era favorabil instalării de baze pentru "divisi" în Italia. Printre primele acte ale noului guvern Segni, sprijinit de "dreapta", a fost scoaterea la pensie a generalului pentru "limită de vîrstă", - deşi există o lege, prezenta- tă de senatorul, comunist şi tot evreu, Torracini, care prelungeşte cu 5 ani cariera mili- tatarilor ce-au suferit de pe urma fascismului, "lege care, la timpul său, l'a spus că a fost făcută chiar pentru generalul Jovrea"...

§§ Intr'o conferinţă a prietenilor lui Augustin de Fox, tipărită de "Carpații" se vorbeş- te de retragerea din Dacia, "în anul 27", sub domnia lui Aurelian, împăratul filosof pe care au putea să-l socotim pre-cristin". - Căcace, dacă face un serviciu lui Marcus Aureliu, prelungindu-i viaţa cu vreo 70 de ani, necăjeşte probabil pe Aurelian, senator mai mult de soldăţie decât de filosofie... Cît despre pre-cristianismul său, Aurelian şi l-a manifest- tat printr'o cruntă persecuţie contra uragilor lui Crist...

§§ "E firesc ca Marx să fie adversarul învăţăturii lui Cristos. Acesta se lăpădase de discriminările ce dăinuiau în sânul lumii antice, şi celălalt vrea să le reintroducă. U- mul se revoltase contra corupţiei ce se perpetua pe pragul Templului şi cu celălalt se perpetuiea nostalgia paternalismului iudeic. În contra nologiei lui căruia s'au ridicat toţi profetii Vechiului Testament" - Aceasta afirmaţie olară, care denunţă în comunismul evreului Marx nimic altceva decât o "nostalgie a paternalismului iudeic", dăci un instrum- ent în lupta pentru dominarea de către Israel a lumii, o face... Radu Florescu! Şi a pu- blicat, nso- "huliganul" - ghiciti unde? - în: "Vocea libertăţii"! Tot o bine că fie şi mai tîrziu, a început lumea să deschidă ochii...

§§ "Acţiunea Catolică Română", n. 15, ne informează că "În întreaga lume catolică şi în multe bisericu protestante, se ţine în fiecare an, în Ianuarie, o sărbătoare neîntreruptă de rugăminţi cu scopul de a dobîndi dela Dumnezeu întoarcea tuturor fraţilor răscuşiţi şi eroici în Biserică Catolică". - Altruşti, protestanţii Ţipin...

- Acela mură nu aduce încredinţarea veste ci în curînd vom avea "primii efiînt me- cân" pe Iordan Valschi, "născut în anul de St. Petru a anului 1955" care ar fi, precum se vede, şi cel mai tîrziu dintre toţi efiîntii...

- Tot acolo, în fine, se vorbeşte de "cele trei naţiuni - recunoscute - ale Transilva- niei: maghiară, rîşină şi ungurea". Se aloc că Secuiz, răscuindu-se ucci din pâine de Ru- tani, prin intrigile d-ilor Heghes-Mannatt au rămanît în bloc, ca protest, să se mai abo- naze la "Acţiunea Catolică Română"...

§§ Glauco R. Kallagry, şeful expediţiei aeriene ce-a aruncat, la 6 şi la 9 Aug 1945, bombe atarde în Hiroşima şi Nagasaki cauzînd 120.000 victime, are "mintea răstăcită": boala atarde a acuză, cel pînă, a apîrat ochi P mi la tribunalul din Abilene (Texas), unde se gîsea pentru dezvoltarea a două oficiu pînă lui roent la 15 Martie a fost lărg arestat, tot în Texas, în timp ce joia o bădăla...

SELECȚIA STUDENTULUI ÎN RPR

Pontru a stala succesul pe tărâm cultural realizat după 23 August, comuniștii din RPR fac totdeauna comparație între trecut și prezent. Și trecutul a pietet în cele mai negre culori posibile, pentru ca prezentul să apară mai... luminos. Se pornește de obicei dela vechi poveste a obscurantismului premeditat, se trece la analfabetismul impus de clasa exploatare pentru a nu permite țăranilor să se... lumineze, se acuză burghezia ca element de descompunere, etc.

Că sistemul de selecționare a viitorului intelectual nu era cel mai fericit, o știm și noi din proprie experiență. Că nu toate elementele capabile puteau pătrunde și promovea doar pe calea onoarei și a muncii cinștite, e deasemenea un adevăr incontestabil. Că elevii săraci abia puteau să se înscrie la studiile teoretice - mai greu la politehnică și medicină, din cauza taxelor prea mari - și aceasta numai în urma unor rămințări destul de durcuroase, e iarăș adevărat.

Cunoscând aceste lucruri, putut-au cere comuniștii să rezolve problema selecției și pregătirii studenților într'un mod mai echitabil, și mai satisfăcător pentru cei săraci? Realitatea desminte cu putere toate autolaudale tovrășești. Nu numai că n'au făcut nimic în plus, dar, mergând pe linia negativismului concepției, au svârșit cultura și mai ales selecția intelectualilor cu mult în urma nivelului pe care îl oricând cu atăta vehemență. Rezoluția C.C. din vara anului trecut pentru "îmbunătățirea condiției sociale a studenților" (1) exclude din principiu dela învățământul superior pe toți fiii celor ce n'au "origine sănătoasă", adică proletară. Și aceasta indiferent de valoarea intelectuală a copilului. Astfel fiii de doctori, profesori, preoți, avocați, ingineri, etc., sunt condamnați prin lege să nu se poată înscrie la examenele de admitere ci să îmbrățișeze o carieră... în producție. Să fie aceasta o formă nouă a păcatului originar din bibliă?

Măsură ar fi să aibă ca urmare firească mărirea numărului studenților proveniți din mediul rural. Altfel este însă realitatea. În primul rând sunt loturile "preferențiale" compuse din fiii membrilor de partid cu funcții de răspundere. Comentariul asupra capacității este exclus. Vin apoi cei recomandați de către sfaturile populare și întreprinderi recrutate din același mediu; fiii ai oamenilor de încredere. Accepția bonoficiasă și de baselso respective. Mici aici nu începe comentariul asupra capacității. Numărul acestora depășește de obicei 50% din totalul locurilor "planificate", care se ridică de obicei până la maximum 300 pentru fiecare institut, limita inferioară fiind 50 de locuri. Pentru aceste locuri trebuie să se bată toți cei ce rămân cu drept de studii la facultăți la examenul de admitere. Se prezintă de obicei, pentru un singur loc, între 55-70 de candidați "din mediu sănătos". Un exemplu, pentru edificare: la facultatea de medicină, pentru 300 locuri rămase s'au prezentat în toamna anului trecut nu mai puțin de 3.500 candidați. La politehnică raportul e fost și mai mare: 70 de candidați pentru un singur loc! La închiderea sesiunii de admitere au rămas numai în București peste 15.000 de candidați în afara facultăților. Și, toți, fiii de țăranii și muncitori. Să se fi făcut micșor aici o selecție în baza principiului valorii! Dar criteriul de selecție a fost tot ștutul de serviciu adus partidului. Selecționabilitatea a fost în raport direct cu recunoștințele venite pentru fiecare student în parte. Recrutat dintr'un asemenea mediu, și cu asemenea criterii, studentul nu poate să corespundă rigurozității programului didactic.

Nivelul intelectual este deosebit de dezastruos. Schinguierea programului analitic și înlocuirea tuturor cursurilor vechi cu traduceri numai din limba rusă au șters complet specificul românesc al manualului didactic, specific cu atât mai necesar cu cât atât spiritual cât și geografic românul se află pe alte coordonate decât rusul. De aceea randamentul în producție al cadrelor tinere e absolut insuficient. În toate sectoarele.

Procurarea o și ea condiționată nu de capacitatea de asimilare a studentului, ci de gradul de detașare și servilism față de partid. Dacă studentul are ghinionul să fie rudă cu cineva care este în strîmătate, sau care să fi fost înainte de 23 August în vreo funcție de stat, în mod automat este exmatriculat. Numai în toamna anului 1958 au fost eliminate cu asemenea criterii câteva sute de studenți, dintre cari 24 numai din anul V dela medicină, fără drept de înscriere la altă facultate. Informatorii migună pe colanțele și în afecțiunile facultăților. Cel mai mic indiciu de neapănare e considerat atitudine reacționară și securitatea completează opera cadrelor.

Mici o limbă străină nu este studiată în mod obligatoriu. Mai bine de 75-80% din studenți nu cunosc decât limba română, și aceasta destul de săracă în vocabular, pentru că lectura nu se face, publicațiile fiind îndopate cu propagandă, care este rușină sistematică și tăcută. Omiul o produsul mediului; intelectualul, al programelor analitice și al profesorului. Cu un asemenea sistem selectiv și cu asemenea pregătire, oricine își poate imagina graul de "intelectualitate" al produsului facultăților reperiste.

Controlul partidic asupra educației este atât de obtuz, încât de multe ori depășește ridicolul. Cu ocazia scrierii centenarului medicinistilor, cadrele au ordonat prin urgență unii să scrie într-o singură seară să se învețe de toți studenții români, invitați la festivitate, imnul "Caudamus igitur", pentru a nu fi surprinși de studenții străini din țările libere; dar tot partidul a interzis strofa down, "Vita nostra brevis tot fiind consecvență a posibilității de decepționism. Studenții au primit ordin să aplaude cu 50% mai mult delegația sovietică față de cele venite din Occident, pentru a demonstra... că au avut mai multă față de URSS. Dar s'a petrecut toamna invers. Pentru că ceea ce conștientă înșuși

de cap irezolvabilă pentru partid e faptul că chiar studenții selecționați după criteriile arătate sunt în majoritate absolută împotriva comunismului. Nedemonstrăm-ni propriu, a fost elucidată foarte laconic de un student medicinist: "Ședinteale de educație marxistă? Prilejul cel mai bun pentru divertisment și odihnă după orele grele de disecții și analiză".

Dincolo de acest aspect dezolant, se ascunde adevărata tragedie a neamului românesc. Un tineret care-și irosește vitalitatea și capacitatea în studiul inutil al marxismului, generație care caută un punct de ancorare dincolo de realitatea sclerozată în dogmă parimită și retrograde, hrănind poate în zadar iluzia unei eliberări de sub cîmpa abecurantismului slovo-comunist.-

Iancu Dunăreanu

INTRARE ÎN MAREA POVESTE de Pan M. Vizirescu

Statornic în dreptul prietenie,
M'am ridicat al butucii din vic;
Cu macul - hei, macul e astăzi pădure -
Visasem un locușin în slăvilă puro.

Haiduc, pe sub țerburi, în chiot m'am spart;
Cu reul de găscă am vrut să mă'npart;
Syon proaspăt pe'n tindări - mănăst cu năvală -
Să cad picătură pe orice potăle.

Să calc prin desigurii poteci neumblate,
S'adun hrană bună din pietre'nouitate,

Să ăro foisorul crescut lunănară
Ce tale din muguri în muguri cărăra.
Cu miei prieteni am mare la părau;
Ardeau stele multe. În lanuri de grâu
Șopteau împărății, cu sfatu'n ulcele,
S'apuea condurii picioarelor mole..

În caucul mării am prins solsi de aur
Căzuți din cicoanul vestitului Faur;
Și, însumi scânteie în sbor peste creste,
Trecuseră hotarul în marea poveste.

§§ Din Banatul înstrăinat. "Libertatea" din Vârșet ne informează, la 18 Ian., că în comuna românească Marghita sătenii au găsit în toamna trecută, cu ocazia unor săpături mai adânci pentru plantarea viței de vie, o sabie, sulii, unelte și obiecte din era bronzului. Secția de dramă din Marghita a prezentat piesa "Haiducii", fanfara a cântat "Negruța". La Locce, s'a jucat "Capra cu trei iezi". - La liceul din Vârșet a avut loc, în Martie, o șezătoare literară. Pe lângă scriitorii Mihai Avramescu, Cornel Bălică, Simion Drăguța și Ion Bălan dela "Lumina", și-au citit din propriile lucrări și elevii începători în ale scrisului: Dominica Zărie, Ileana DeBulic, Iosif și Todor Munteanu. - Elevii nemăliști au organizat expoziții antialecologie și programe artistice la Sredistea Mîk și Mosai. - La Alibunar, teatrul de amatori din Nicolint a jucat piesa "Istoria la modă", de I. St. Popovici; iar teatrul local, "O noapte furtunoasă" de Caragiale. - Membrii echipei de dramă din Vârșet au jucat în satele Voivodint și Straja, la 9 și 10 Mai, în regia d-lui N. Polverejan, "Om de po Martie". Au urmat alte spectacole, la 16, 17 și 19 Mai la Sutleșu, Boica și Vârșet. -

§§ Soc. "Doina" a organizat de 1 Martie, la Los Angeles, o rousită șezătoare. La masa ce-a urmat a luat cuvîntul, după precedințele Marius Mosello, dl învățător Ghe. Ionescu, care a înfățișat o întreagă panoramă a istoriei naționale, dela Trăd la tragedia de azi, aducînd motive de speranță cu dărua rezistență a celor dela votre și cu activitatea savanților, artiștilor și publiciștilor din exil. Fiii dascălului, Florin și Lavinia crescuiți în spirit și limbă românească, au recitat din Cotruș. Care, fiind de față, spus câteva cuvinte și a recitat "Psalmul românesc". Au urmat cîntec și jocuri românești.

§§ Dl Nicolae Socia nu știe că există existența, la Aachen, a unui muzeu al ziarelor, posedînd și exemplare românești (unle foarte rare, de pildă "Albina românească" a lui Asachi; din 22 Sept. 1832!); la sugestia sa, muzeul a acceptat și publicațiile din exil. Interesată mai ales prima număr, și cele comemorative. Adresa: Zeitungsmuseum, Bad Aachen, Germania.

§§ Ziarele din Montreal (Canada) publică lungi articole dedicate succesului obținut de Mina Diaconescu cu ocazia festivalului de dramă pe 1959. Compatrioata noastră, care numai de 2 ani a aluat libertatea, la Veneția, și-a putut organiza în Montreal o Compagnie teatrală, cu care a obținut trofeul Calvert și premiul de 1000 dolari, cu interpretarea piesei "Le Militaire Panfaron" de Plautus. Alți doi membri ai companiei sale au obținut importante premii. - În cursul aceluiași festival, trupa franceză "L'Atelier du Procès" a obținut patru dintre cele mai înalte premii cu prezentarea piesei "Victimes du Devoir" a lui Eugen Ionescu. -

§§ Senatorii Doan, Monting, Bridges, deputații Machrowitz și Bentley au ridicat în parlamentul american, la începutul lui Martie, problema libertății României. Ultimul a citit în Camera Reprezentanților o scrisoare a dlui Părcăganu, în care, precizîndu-se rezistența poporului robite, se cere să se discute independența Europei răscăltată cu ocazia diviziilor asupra Reichului. - Deputatul Ray J. Madden, șeful comisiilor de investigație a crimelor sovietice dela Katyn, a cerut în Congresul american ca în tratativile dela Geneva să se țină cont de poporul robite de Rusia cu încălearea tuturor tratatelor la care aderase. Între alții, s-a citit o declarație a dlui Părcăganu, contrară coexistenței, care ar duce la reobșirea întregii lumi. La concluzii, s'a asociat și deputatul Machrowitz. -

§§ Revista "Flacăra" din Roma publică, pe prima pagină, o hartă cu un impresionant număr de "arage și sate din Albania de sud, incendiate de armata greacă în 1914". Interesante apăsătorii moderne ale acestor oameni, cari pretind a descinde direct din Plăc și Scara. -

să fie scos dintr'un tîper de lux-nu din aceea din care se trag exemplarele steno-
cu nite de dîrline. Deşi în genere tîperii de la care pîcem eu, ca să gîndesc astăzi
adesea un om mare trebură în toate să fie ca tîperii - era pripită, poate chiar delu-
toasă în speţă s'a adeverit cu pricepe.

... Dacă îți place așa de mult poezia, trebuie să și scrii, i-am zis... Am aflat că ea
dădusea a. și scris.

Finisarea s'a executat numai decît. Era o bucată dedicată unei actrițe de care el era foarte îndrăgostit. . . .abia mai făcuse cunoștință cu ea și se vorbea de strălucirea și talentul unui rege actorial nemeritit de o pasiune contrarietă... cum așa ceva. Poezia era totuși în parte că s'a publicat prin 68 sau 69 în "Familia" din Posta.

Aşa l-am cunoscut atunci, aşa a rămas până în cele din urmă momente bune: vesel şi trist; comunicativ şi ursuz; blând şi aspru; mulţumindu-se cu nimic şi nemulţumit totdeauna de toate; aci de o abţinere de pustnic, aci apoi lăcom de plăcerile vieţii; fînd de oameni şi căutându-i; nepăsător ca un bătrîn stoic şi iritabil ca o fată nervoasă. Căutate amestecătură! - fericită pentru artist, nenorocită pentru om!

Pentru câțiva ani a venit în București tata lui Eminescu. Era un bătrân foarte drăguț, glumeț și original. Măsură o bună afacere și venise să-i cumpere fiului haine și cenzor-
nic și să-i dea "din vin" o sumă de gaiburi, partea lui de moștenirea din averea părin-
tescă. I-am întrebat atunci pe Eminescu dacă mama lui trăiește. Mama murise, dar după auzul
posibil cu care mi-a răspuns, am înțeles că de moarte ei se legau niște amintiri mai
crude ca de o moarte normală, nu numai dureroase dar și neplăcute. Am aflat apoi că a so-
rat a lui, sora-l iubea foarte, trăia retrasă într-o mănăstire, viața fată era paralizată
din copilărie. Și au fost oameni, nu de rând, oameni de seamă, cărora le-a plăcut să țese
sau să lase a se crede că nenorocirea lui Eminescu a fost cauzată de un vilic. Era în
devot în ea desăvârșit, dar nici de cea viitoare. În lumea asta, mulțimea celor de rând cre-
de plăcerile materiale ale vieții sunt privilegiați lor exclusiv și că oamenii mari nu au
voință de a trăi și ei celeste. Avea un temperament de o excesivă neegalitate, ei fiind o pa-
siune în apăsătoare tortură neapăsătoare. Am auzit de multe ori confidențial lui Cu deșavâr-
șite. Într-o zi de mănăstire, contop, s-au auzit și s-au spus adesea... Atunci era o abstrac-
ție, dar în a încredința a scriitorii un aspect de gelozie, căci lăsa să se intravada dese-
turi, dar față cu acest, ea supășor trebuia să sfârșească. Când ostroșii bine de ne-
lămură în încredința în ochii lui, în cornea lui și, peste două trei zile, se auză iar li-
nă, și se încredința lui - "neamul se gândește".

CALENDAR NATIONAL

1 Mai Ziua muncii: "Măgarea Legionară" nu este muncitorii mai mult decât un program neîmplinit, mai mult decât o păine mai albă, mai mult decât un pat mai bun într-o casă mai toasă. Ea va da muncitorii dreptul de a se sinți stăpâni peste țară, deopotrivă cu toți ceilalți români. Ea va putea păși pe Calea Victoriei cu pas de stăpân, iar nu de rob. Pentru prima dată muncitorul va sinți sonzeta, libertate, mânia de a fi stăpân. De a fi stăpânul țării lui. Față de acesta țara și toți muncitorii interesează puțin. Pentru că muncitorul stăpân își va avea propria organizație în stat și în societate, pe care singur și le va face cu mâna, cu cap și cu conștiință de așăpân" (Corneliu Zelea Codreanu).

1 Mai 1949: Virgil Mihăilescu - se căsătorește cu Maria, războinică, înfățișează la Freiburg, în Germania, Biblioteca Română - trimite cartea la 10-a aniversare, în Institut.

3 Mai 1502: Rădu cel Mare dăruiește mănăstirii Gavorn, între altele, "câte 4 burdufo de brânză și câte 6 ouăuri", anual, din județul Gilort.

3 Mai 1858: Consulul pământos Durno raportează lui Cavour, după o călătorie în Principato, că Moldovenarii speră mult în apărării ministrului lui Victor Emanuel și că numele său e cunoscut și asumat pe tot teritoriul.

3 Mai 1891: Regele Carol al III-lea dintr-o lăscărie cutargiu să dăruie în fața
palatului regal un teren pentru construirea, pe scuterie sa a "Fundăției Universitare
Carol I", pe care o și înăstărea cu 100.000 lei venit, în vată românească.

4/24 Mai 1690: Intrat pe la curtea lui Ștefan, în curtea Românească. La Bacău, la 11 la Roman. Alte două deplasări importante intrării în Moldova pe la Câmpulung și Milcov. Domnie IV, auzind de victoria: "Se aise că domnia e foarte tare și că planurile lui cresse potrivit cu isbânzilo".

6 mai 1639: "Cu voia Tatălui și cu lucrarea Fiului și cu săvârșirea Sfântului Duh. Întă cu robul stăpânului, Domnului Dărmazeu și Mîntuitorii nostru Isus Cristos și închinătorii al Trăiniei, Ier. Vasile Voevod, cu mila lui Dărmazeu Domnitor țării Moldovei, și cu Doamna noastră Teodosea și cu dăruirea so Dărmazeu copiii Ion Voevod, și Maria, și Rucanda, zidit-am această Sfântă rugă în numele sfinților trei ierarhi Vasilie cel Mare, Grigore Teologul și Ioan Crisostomul. Și s'a sfințit cu mâna Arhiepiscopului Varlaam...".

8 Mai 1658: Inceputa de Constantin Sertar Vasarab, fiul lui Rindu Șerban și soțul Domniței Bulaga, și continuată de Mihnea III. armonioasă, încă nedeterminată, biserică Sfintii Constantin și Elena din București, vizitarea metropolei a Țării Românești și patriarhia a României.

7 Mai, 1775: Convenția de la Constantinopol pentru nodarea Bucovinei. Se pierdeau Sucava și Bala, norodul lui Ștefan și vechile citorii voievodale. În Bucovina creu în acel timp, după gen Euseenberg, doar 175 familii ovrăgești.

7. Mai 1874: Concursul Societății limbilor române în Montpellier, pentru cel mai bun poem cu vers cîntecul latinelui sau cîntecul gîntel latinesc. Au luat parte poezi francezi, italieni, spanioli, etc. Primul, o cupl etimologic, l-a obținut Vasile Alecsandri. Secretarul Societății, Dr. Requetier, l-a înștiințat cu telegramă: "Juris sompus din dñi Mistrul. Tortoulon, Obodonaru, Quintana și Ascoli, vă conferă în unanimitate precdul. Vă asteptăm".

1-25. Mai 1884: Procesul Monodragului, în Cluj. Condamnat: Dr. Ion Rațiu, G. Pop 囧 Bă-

segi, Dr. Vasile Lucaciu, Dimitrie Căpă, Dr. D.P. Bărganu, Septimiu Albini, Nicolae Cristea, Iuliu Corolănu, Dr. Teodor Mihală, Aurel Bănu Mihală Vălcov, Robin Patăgia, Gerasim Pomida, Dionisie Roman, Petriciu Barbu, Venigă, post. 20.000 de țărani.

16 Noi. 1961: Regimentul 30 Dorobanți, înființat cu un an înainte în Dobrogea, e mutat definitiv la Cămpulung (Urecl).

10. Iul. 1925 Congresul ucrainean spre Lotași. Participa: Moldoveni, c. r. îned. de la 10. Sep. 1924 de "țărani și muncitori moldoveni" și un număr de Oct. de Comitetul executiv ucrainean. Suprafață, 8.434 km. Capitală, Balta, apoi Tiraspol.

11 mai 1949: Ungurii împușcă la Cluj pe preotul Ștefan Iudevic Roth din Mediaș. Cu câteva ore înainte de a fi asasinat, conducătorul șas din Ardeal scria fiilor: "Într-o seară copiii, eu sunt condamnat la moarte și peste trei ore sentința se va executa. Dacă de îmi pricinuiți durerea este gândul la voi, dar sunteți orfani de mamă și aveți pierduți și pe tatăl vostru. Dar eu nu sunt în stare să vă împartivoresc puterii care mă duc la abator, ci mă lupt cu moartea cu o încredere în viața lui Dumnezeu.. Din partea-ți place în lumea aceasta fără un război pe Dumnezeu și pe toți dușmanii ei".

[illegible]

16. Mar 1967. Coastal Mts. Coastal range 1000 ft 20 mi SE of extreme SE corner of St. Colson.
 16. Mar 1967. Coastal Mts. Coastal range 1000 ft 20 mi SE of extreme SE corner of St. Colson.

[illegible]

20 Iulie 1927: Moartea regelui Ferdinand. "Adăine religioasă, mult mai mult decât Carol I. care fusese crescut în atmosfera bismarckiană, el își căuta în cesurile grele refugiu într-o conștiință care se rostea prin rugăciune. Studii foarte bine făcute îl inițiaseră în cunoștința istoriei și a clasicismului antic, și citirea era pentru dânsul una din adevăratele și marile bucurii ale vieții; iubirea-i pentru natură — neofăgădită... și dânsul un om al strietei datorii cu orice jertfă, Ferdinand al României puneă, în mijlocul unor aparente îndoieli asupra drumului de urmat, înainte de toate aesi imperativ categoric, pe care-l exprima, înfățișându-se înaintea Parlamentului, în formula Me bun Român (român)."

27 Iulie 1782: "Araviesco mitologică, care cuprinde povestiri și întâmplări foarte iscoditoare și frumoase, alcătuite întâi pe limba araviescă prin prea învățatul și prea înțeleptul derviz Ampumpekiz, iar acum întâi din italieneghe tălmăcite pe limba grecescă și tipărite, care cu multă osărdie s'au îndreptat precum cele l'alte tocmai așa și aceasta nu după talioneghe, ci după grecește românește, precum cele l'alte două tomuri așa și a treilea. La anul 1782 Iuliu 27 în Scheiu Brașovului". E vorba de Halimaua grecescă.

31 Iulie 1227: Se institue, în cotul sud-estic al Carpaților, "Episcopatul Cumanilor", distrus de invazia tătară în 1241. Călugărul Rogerius spune că șeful năvălitorilor, Bochetor, după ce-a trecut Siretul, "învîingând pe Cumani cari ieșiseră la luptă, au început să ocupe țara în întregime".

1 Aug. 1927: Apare "Pământul strămoșesc", bilunar, cu arhanghelul Mihail pe copertă, iar dedesubt harta României, "în care se arată, prin puncte înegrite, măsura invaziei jiddșnești".

5 Aug. 1746: Deputul muntean Conet. Navrocoordat, într'un "act național", semnat și de mai mulți boeri, "observând că "nu au fost de niciun folos, ci și de pagubă acest vechi obicei al rumâniei, care dela moșii și strămoșii noștri până astăzi au rămas asupra capului nostru, pentru că = fi frații noștri cei întru Hristos supt jugul robiei noastre nu iaste alt păcat mai greu și mai mare", decide ca boerii să libereze pe toți "rumânii" = au, cîna nu-i slobodește "din bună voință lui, ca să-i iarto pentru a sa pomenire", poate pretinde ca preț de răscumpărare câte 10 taleri de cap de om. O primă reformă în acest sens fusese efectuată la 1 Martie 1746.

5 Aug. 1841: Alexandru Ghica Vodă înființează la spitalul Colțea o școală de "mică chirurgie". Conducător, dr. Crețulescu.

10 Aug. 1884: Se naște, la Baldovinești (Brăila), Fanai Istrati. Moare la 16 April 1935, în București, și e îngropat la Bellu.

10 Aug. 1958: Se înființează, la Sydney, prima parohie română ortodoxă din Australia.

11-21 Aug. 1640: Lupta dela Zărnești, lângă Brașov. Deoparte, sub comanda gen. austriac Heissler, erau două "nobili maghiari, socuți ai contingentelor ortoghești; de altă parte, trupele turco-tătare ale șerasesherului Corchez-Ahmed și ale lui Emeric Tékely, cu oastea lui de "curuți" ardeleni. Într-o jumătate de oră Heissler e bătut, dar își poate răscumpăra soția.

15 Aug. 1714: Anunțarea într-o piață din C-pol, sub ochii unui soldat degenerat și din furia ucigăre a unui vizir "păgân rău peste oameni", a întregii dinastii domoște a Brâncovenilor. Domnitorul împlinea 60 de ani. Omorul fu săvârșit - observă Iorga - în prezența și a exponenților creștinătății apăsene, care nu refuză invitația. "Sângerau înaintea ochilor părinte, cu trupul frânt de chimuri, toți fiii: Constantin, Ștefan, Radu, până la copilăndrul Matei, care, singur, se cutremură înaintea toporului și trebui sprijinit de tatăl însuși pentru ca, împiedat în gândul jertfei sale de creștin, acesta să-și puie și el capul bătrîn pe trunchiul stropit cu atîta sânge al odraslelor sale iubite". Italianul Del Chiaro o de păvare că Brâncovenaru ar fi putut evita tragedia, "dacă avea mai buni mîndri și mai puțin dughand înădundul țării, oșt și în afară, care intrigasera până la exterminarea sa". Căntăuzinii, cari = nu puțină răspundere, vor cădea și ei la 6 Iulie 1716, după ce s'închii la Bag-bagi-Cul și apoi în teribila groapă a lui Bostangli-Pașa, la Forno. Capetele se trimis Viazului, trupurile sunt aruncate unde fuseseră aruncate cele ale Brâncovenilor, în aceleași ape ale Bosforului.

16 Aug. 1594: Aren Vodă al Moldovei face tratat de alianță cu Imperiulii; e vorba de "cruciata" plănuită de Clement VIII (1592-1612) în oap cu împăratul Rudolf (1576-1612). Cruciata gheia răsunet la Filip II al Spaniei, la ducatele de Toscana, Mantova, Ferrara, la statele germane-Aren ucidă, la 13 Noemvrie, pe Turcii din Iași, atacă Tighina, Chilia, cu corește Ismailul (Martie 1595), Măcinul, etc.

16 Aug. 1794: Ioniș II decretăază libertatea țăranilor din Transilvania de a se căsători și fără aprobarea prealabilă a graului.

17 Aug. 1627: "S'au născut iubită fiica noastră Ecaterina, cari s'au botezat de către preosfințitul Mitropolit și vărul meu premarit, Veniamin, în satul Țigănești, prin vechil părintele cunoscut la Iași Adam" (notă pe o carte, scrisă de poetul Costache Conachi). Mitropolitul venianin Costache era fiu al unei surori a mamei poetului, născută Căntăuzina. Unica fată, Catina sau Ecaterina sau Cocuța s'a căsătorit cu prințul Nec. Văgădici, într-o nuntă rămasă de pomenit, la care a fost de față și Vodă Sturza. Catina s'a recăsătorit apoi cu un principe Rușopol.

23 Aug. 1917: Mare, în luptele dela Mancelu, cu gradul de sublocotenent, Ecaterina Teodorescu (Teodorescu), = mîscută la Vădeni-Gorj în 1898.

26 Aug. 1716: Austriacii trec pe la Căineni spre Fitești, împotriva Turcilor. Nicolae Navrocoordat se retrage "la Căpăveni sau Călugărni, logdă tabără", până la venirea Turcilor. Mitropolitul Antin și parte din boeri se aruncă pe Domn, și rămîn în București.

Se apropie prânzul și nu sunt încă deosebi să termine discuția. Deodată, linistea este întreruptă de țâșnăit strident al telefonului. Prin firul înghetăt, sosește dela Regiunea ultima dispoziție - secretarul regiunii de partid, Afanasie Dunsoy, tună și fulgeră amenințând ea de obicei cu pucăria pe secretarul organizației de bază din comună:

- Tovarășe secretar, am făcut tot ce-am putut pentru a lămurii pe țărani despre aver-
tagiile muncii în colectiv. Se încăpățânează însă să refuze. Spun că ei sânt stăpâni pe
aceste pământuri de auto de ani, cînd de pe vremea lui Ștefan cel Mare: "Dacă așa au muncit
gi au trăit strămoșii, așa vom și noi". Toate pedințele, toate lămuririle sunt zadari-
nice. Am încercat să-i amenințăm cu vîta [redacted] înălțarească. Cînd le vorbesc, refuză să-mi
răspundă sau mă privesc ironic. Toată munca noastră de brigăzile venite din Galați a fost
zadarnică. Credem că ei vor renunța să-i lămurăască mai bine ca noi, dar...

Secretarul ora palid. Cu un aer de satisfacție abia ajunsese făcuse semn președintelui
sfatului popular. Președintele, un muncitor venit de undeva de pe malul Dunării, dintr'un
port mic, era între două vârste, cu sprâncane dese și ochi verzi, se ridică turburat de pe
seșor când văzu gestul secretarului. Ca să scape de căratul sacilor și de gerul iarnii,
primise cu grabă să fie numit președinte al sfatului popular din această comună, sperând
în adâncul sufletului că nu va fi obligat să recurgă la măsuri rele și că va reuși: să-i
convingă pe țărmuri să treacă la colectiv dentul de ugor. Promisese la regiunea de partid,
și luate angajamentul solemn în fața acestui secretar, care acum îl torturase și de al
de când sosise în comună trecuseră mai bine de zece luni și nici un semn că de mai nu
lăse să se întorsese... speranță că de cât pentru înființarea colectivelor. Totuși strâ-
danie lui fusese zadarnică. La gândul că poate va fi obligat să se întoarcă înătră acolo
unde fusese, sau poate și mai rău, un fior rece îi trecu prin spate. Ii voni să urle de
mărgini înătră să strigasească între dinți o injurătură pe care nu o auzit- niciunul din
ceilalți și duse receptorul la ureche...

- Nu vreau să aud nimic. Chiamă pe geul de post. Uite lista - ia notă. Trebuie să baci
grosca în țărani. Chiamă-i pe chiaburii accepții la Sfat. Și nu le dai drumul până nu com-
nească declarația.

- Pe măsură ce se secretarul dictează, fața președintelui se întunecește mai mult:
- Dar așteia nu sunt oblaburi, tovarăge secretar. Noi...
- Sunt sau nu, puțin ~~este~~ interesant. Am informații precise că sunt doi mai binevăzuți
din pat, și aceasta face mult. Himenii dintre țărani nu iesse din vorbe lor, Chiemăi și opt
ne-le că ai dovezi că sunt reacționari, apăsând sau ce dracu vrei. Spune-le că o să le pu-
trezască oaselo în închisori. Și dacă nu cedează, să mi-i lămurăști în așa fel ca domi
septamăni să nu se poată ridica din pat. Ai nevoie de ajutoare?
- Nu, tovarăgo secretare... am să fac eu... Și imi iei angajamentul ca de data aceasta
să nu mai dau greș, băgîul președintelui.
- Să-mi raportezi telefonic rezultatul. Aștept la regine până la ora douăsprezece.
noaptea. Altfel! Un

[illegible]

fiți primii, veți fi alogi în comitatul de conducere și colectivitar și colectivitar...

- Nu înțeleg de ce vă adresați tuturor deputați, răspunde Pavel Spătaru...
- Vrei să rânduiești toată viața mamei? N-ai auzit de rezultate de obținute de...
din URSS? Vrem și noi să folosim experiența lor, să facem și noi poporul fericit...
- Am fost șapte ani de zile prizonier în Rusia. Pe rog să nu-mi vorbești mie de...
circa lor! Dacă vrei matală tovarășe președinte să intri, یرام buru. Eu nu te pot opri. Dar
eu nu intru. Pământul acesta îl... de la tata. Și el de la bunici. Și din moși strămoși.
nici o brădă nu fu înstrăinată. Chiar când muream de foame, nu m'a lăsat inima să mă des-
part de un pogan. Cu ce scot din el și din brațele mele, mi-e destul pentru nevastă și
copii...

Dar nu apucă bine să termine vorba și un pumn puternic îl izbi între ochi. Se clă-
nă. Și reveni însă imediat. Locotenentul Pavel stătea amenințător în fața lui. Am să te
învă; eu să vorbești mai cuviincios despre patria socialismului, banditul!

- Dacă crezi omnia că prin bătae mă vei speria și mă vei obliga să semnez cererea de
înscrisoare, te înșeli. Și nici de tine nu mi-e frică. Dantr'un pumn te-ag trimite în lumea
celor drepte. Nu vreau însă să-mi las copiii și nevasta să bată la ușa voastră.

Toader tremura de mânie. Abia reușea să se stăpânească.

- Ameninți, hai? Sergenți! duceți-l la beci! Și dacă face un semn de nesupunere, tra-
geți fără milă!

Pe când Spătaru se depărta cu milițienii după el, secretarul se apropie de celălalt
au trecut cinci minute. Vedeti ce-i așteptați pe dușmanii poporului. Nu fiți proști. Până
la urmă tot veți semna. Dacă refuzați să vă supuneți dispozițiilor partidului, înseamnă
că sunteți împotriva lui...

- Nu suntem împotriva nimănui, răspunde bătrânul Cărje Marin. Duceți-vă scriți prin
gazete că țărani să intre în colectivă prin convingere. Apoi dacă eu nu sunt convins că
acolo e bine, de ce să mă înscriu? Și de ce mă forțați totuși voi, cere scriți prin gazete?

- Crezi că noi o să așteptăm să se convingă toți proștii? Trebuie să colectivizăm regi-
unea și n-o să ne împiedicăm de o stăpînire ca tine - în întoarse vorba secretarii.

Bătrânul îl privi cu milă: Apoi, dacă eu, o stăpînire, sunt plică în calea voastră,
de ce nu faciți colectivă fără mine? Sunt atâtea țărani în sat, lasă să rămân eu ultimul.

Sunt bătrân. Vreau să mor și în legea strămoșilor. Dacă copilul vrea, să-l fie aceluși bine.
- O să mori acum, banditul! Crezi că degeaba te-am adus aici? Crezi că nu cunoaștem
cu ce te ocupi? Crezi că eu țin de fugarii pe care li adăpostești noaptea în casa ta?
Crezi că nu țin că împreună cu Spătaru ați făcut o organizație împotriva regiunii și
că așteptați pe americani ca să ne sucieți gâtul? Dar până să vină ei, suntem noi albi. Și
de noi nu scăpați, dacă nu vă intra mințile în cap...

- Să nu vorbești străbun, că tobbate Cel de sus... Dar n'apucă să termine vorba și pum-
nul secretarului îi umplu gura de sânge. Și rînd pe rînd fiecare din cei nouă țărani a
refuzat. Și rînd pe rînd au fost duși la beci.

- Acum a sosit momentul meu, spuse zăbind Pavel. Intr-o oră o să aveți declarațiile
gata semnate. Dacă mă ascultați, eram deja cu treaba terminată de multă vreme.

- N'ai să te buuri singur de succes, îi răspunde secretarul. Și eu pot să bat oameni
legați. Păcarea aceasta vreau s'o am și eu. Pe Spătaru îl vreau numai pentru mine. Ca
el o socotă că can vechi. De când așteptam să-mi cadă în mână... Via, tovarășe președinte!

Președintele îi urmă cu capul plecat. Un protest slab, care-i răzi în inimă se stinse
pe buze. Telefonul secretarului era cât se poate de clar... Trezura toți trei în camera
din fund, unde era biroul șefului postului de miliție.

Legat de mâini cu o frânghie groasă de cânepă, Toader Spătaru fu adus sus. De aici
nimeni nu putea auzi ce se întâmplă. Zăpada care cădea, estompa și mai mult orice șopot.

Orice strigăt. Locotenentul Pavel ținea în mână o hârtie curată cu creionul. Se pita a-
tut la ea, murmură câteva cuvinte neînțelese, apoi se întorse spre cel legat.

- Am aici dovezi că ești șeful unui grup reacționar, care urmărește răsturnarea guver-
nului pe cale armată. Cărje a mărturisit dacă vrei să scapi de plătional de execuție, nu-ți
rămâne decât să semnezi declarația.

Toader tăcea. Părea că nici nu aude vorbele lui.

- Va să zică recunoști că ai luptat împotriva regimului

Toader continuă să nu răspundă.

- Ai să mă rogi banditul să semneze, dar nu ai să vrea. Poate el, sergent
în câteva clipe, Toader tăcea pe podea. Văle de bou ale milițienilor intrară în
funcție. Îl desbrăoaseră de surumul gros, lăsându-l în sânge. După câteva minute, au
făcut răgi de poteca însângărită mai atârnat pe spatele lui. Nici un gemet nu-i trădă
durerea. Peste o oră, un murmur sugrumat, un fel de oftet al egului trupului. Și cănu în ne-
simțire. Găleata cu apă ordonă ofițerului. O găleată plină cu apă aproape înghețată fu
săvârșită pe capul înfierbântat al țaranului. Apa rece îi readuse în simțire.

- Ai să semnezi acum? șueră Pavel.

Toader continua să tacă. Doar în ochi i se aprinsese o fireală, a cărei lucrare numai secretarul o cunoștea. Îi încreoase cu mulți ani înainte mâna. Când fusese prins furând niște snopi de pe ogorul lui. Și nu putea uita Toader uitase de-acum și de nevestă și de copii. Sângele răzeșului se desțepetase în el. Nu fusese bătut răzîndă pînă acum. O palmă dată de un ofițer, pe front, la o ocazie pe el trimiteră disciplina în linia întâie, iar pe celălalt oțetea săptămîni de spital. Și acum... Bătut, și încă legat, mai rău ca hoții de cai, încrecă să se smucească din frînghii, dar fu zadarnic. Trupul îi duru. Și gemu surd, fără să vrea... Fu tărit apoi din nou în beci și s'arbi pe pînăntul rece și umed.

Și rînd pe rînd au fost aduși ceilalți opt, și rînd pe rînd au asudat secretarul și Pavel, cu cei patru miliționi împreună. Călețile ou apî au fost întrebunțate mai mult ca oricînd, dar declarațiile au rămas nesemnate.

Între timp, în fața sfatului popular începuseră să se adune grupuri de țărani. Curiozitatea dela înseput se transforma în nelinește. Orele se scurgeau și cei arestați nu se apăreau. Cei doi milițieni postați în fața intrării începeau să-i liniștească, deși nici ei nu prea erau stăpîni pe sine. Le spuneau că au fost oherați pentru niște informații cu privire la planul de înălmîntări și că... nu li se va întîmpla nimic. Dar nimeni nu-i mai crezu. Sub pașii norvegi ai țărănilor, zăpăda începu să se calcească, aereu, cu lăsatul amurgului, alți și alți țărani veneau să îngroașe rîndurile celor din fața Sfatului. Cerul îi alungase de pe la treburile puține spre fosta căciună, unde acum nu mai vindea vinul de alțădată, ci spirit din cartofi amestecat cu diferite esențe. Și țărăni beau și acum ca și înainte, agștoptînd în zadar vremuri mai bune. Dar încoetul... încoetul se goli și cărciuma. O nelinește din ea în... mai apăsătoare îi aduse pe tîi în fața Sfatului. Nu mai rămăseu bărbat pe acasă... Și cei agștopți, vorbind încoet... Și cei închiși nu se arătau... Apoi, parodă împinsă de aceeași nelinește, grupurile mici se topiră într-o pată neagră, agștitată...

- Vreau să știu ce-i cu Toader Spătaru și cu ceilalți - slobozi scînteia, care i peca liniștea de pînă acum, un țaran ce la patruzeci de ani, cu fața smeasă și privirea întunecată.

- Dacă nu te astîmperi, ai să te 'ntîlnești cu el în beci, se obrăznicu un milițian.
- Lasă-mă să mă duc să văd. Dacă nu-i nimic, ne împărtășim singuri, - strigă unul din mulțime. Pata neagră începu să freacăse ca pădurea în furtună. Milițianul duse mîna la trăgeci: Dacă face cineva un singur pas, am ordin să trag!

Din pata neagră se desprinsese un flăcău de douăzeci de ani. Înalt, spătos, cu sumanul aruncat pe umeri și oăciula dată voinicește pe spate, își făcu loc cu coatele printre țărani și se opri în fața milițianului:

- Dacă eșale spui că nu-i nimic, lasă-mă să-i duc tatii un pao de tutun și sumanul, că-i bătrîn și poto să răcoasă.

- Taiă-tu nu are nevoie de tutun...

- Ba are, și-am să i-l duc acum.

Împinși de cei din spate, cari nu prea auzeau se vorbește în față, țărani se apropiaseră foarte mult de trepte, pe nesimțite. Profitînd de cearta dintre cei doi, un alt flăcău se năpusti pe neașteptate asupra milițianului și-i smulse pistolul din mînă. Un foc de armă rățăci prin crengile goale ale caisului din curte, repetîndu-și ecoul ca o prevestire sinistra. Și decedată puhoil se rupsese. Celălalt milițian se strecurase neobservat și plecase spre sat, să nu aibă scarta ce-o prevedea pentru ceilalți. Pata neagră se năpusti, se imbulzi spre ușa. Poate o clipă, aceștia s'îri din țătăni. Ca apole care rup zăgăsal, mugind, țărani începură să diseară în interiorul Sfatului.

Ocupați cu schingiuirea țărănilor, cei din biroul miliției nu observaseră frămîntarea de afară. Și la drept vorbind nici nu se agștoptau la o împotrivire din partea lor. Metoda nu era deosebit de nouă, dar prima dată întrebunțată. Și dăduse roade aproape în toate oșumelo unde fusese folosită. Nu aveau agșadar deose să... tennă. Vitasoră, sau poate nu cunoșteau însă un lucru. De s'ar fi dus în cimitirul vechi al satului, spre drumul către Prut, poate și-ar fi schimbat părerea de Cudălbeni. Dacă regiunile de câmpie se supuseseră cu mai mare agșurîni dispozițiilor partidului, asta nu înseamnă că ei aș trebuia la fel să fie. Muntele era într'adovăr departe și necunoscut. Trăni, acoperit cu legende și mituri. Dar pe multe din crucele roșie de vreme și ploa se putea citi inscripția: "Căzut eroștinește pentru apărarea credinței". Vechi atitorie a desolăcătorilor, răzeși de bag-tină, Cudălbeni înfruntaseră adesea singuri, aici, la marginea... jos = Moldovei, vitrogia vremurilor, cu areul sau cu pușca, după împrejurări, și mulți otrăini își miasoră sfărșitul prin cășpile neospitaliere dintre Siret și Prut. Cei de aci moștoniseră tăcoroa și înăpășirura celor de alțădată. Și acum, cînd din nou ajunseseră cușitul la os, se răvărteau în ei toamă strămoșii dela Valca Albă și Lipnic, dela Coșmin, Roșcani, Plevna, Otus.

Cînd au dat buzna în oșmota postului de miliție, nu rămăseu pentru o clipă năucii. Nu se agștoptau la apa oșmă. Pe podul, amestec de apă și sîngă. În amestec, un țaran cu sîmăgă sfărșită, calotă, cu mîlinoie logote la spate. Poate el, secretarul de partid, cu mînele agșflocote, sau o vîntă de bou în mînă, asudat, gîfîind.

- După ce-ai amelor voștro, ca oștăți aici? Locotenentul de miliție ridică pistolul. Înainte însă de a trageti, aușun zbură prin aer oștre ol. Se feri, dar în același timp un țaran mai tuta se agșvîri înaintea o luptă saură, o dărtătură, și unul din cei aploșăți poto țaranul care s'agșotă logat se lășă moale pe o parte, genu încoet și oazu alăturat.

Glontul 1 se infipsea în târpiea... Secretarul profitase de învălnăş... rei, unde era telefonul. Rădăci receptiv... tre totdeauna. Pavel plătiese deja tot... ce se adunase lângă el care fuseseră ucrâi... Se lăsase de acum seară, când se...

negru răbufni prin uşa scosă din... de foc, rogoat şi înfricoşător înopu... din aerul negru. Mămo din ce fusese... de prădătoare, care tremura ca verge... laia rădăvără. La lumina rogoasă a... fluxu bizar. Fuseseră întinşi pe ză... şi îşi ridicară ochii. Apoi, c... ea ponda evita onorocirea, prosti... privirea spre suferinţele noastre şi nu ne părădi. Prăseşte sufletele acestor sărmani şi cură semnul crucii. Toader Spătaru... şi, cu voce domoală dar hotărâtă...

- Fraţilor, Domnul ne ajută, dar eu... noi. Dacă nu ne ferim noi singuri, otul... noştri nu vor mai putea să scrie pe... cea mai poate să ne adăpostescă... vrea, n'are decât să mă urmeze... porii logăndu-se spre ea. Se apri la vreo zece paşi, se întorse din nou spre ţărni şi le spus: Cine vino, poate o oră să... duce spre Focşani, şi cine are puşcă şi glodăto, să le ia cu el. O... Glonta se risipi, Femeile începuseră... resturi ale clădirii, cei trei morţi, cu gurile şi ochii deschişi, întrebau pară nedumăriţi cerul vânt: "De ce oare toate acestea?"

Dola Galaţi la Cudalbi, calca e destul de lungă. Viscoul troonele şoseaua şi maşinile batalionului de securitate înaintau cu destulă greutate.

În noaptea aceasta nimeni nu iordise la Cudalbi. Peste douăzeci de flăcăi, desgropând armele ascunse înăoi de pe vremea retragerii din '44, lăunseră drumul ocdrului. Marsoasă grăbiţi, pe drumuri pustii, ocoldind se la lăpădănu-se din greu cu viscoul şi troenele. Toader Spătaru îşi recăpătase puterile. Tălpile îi... zăpada îi făcuseră mult bine. După... sub noii negri, năgurile nopţii, plăcu... Can la aceeaşi oră, prima aşină a securităţii îşi idea apariţia la marginea satului. Maiorul Colef, cu pistolul-adralieră în mână, se coborî din GAZ. Aşteptă sosirea tuturor aşinilor, apoi ordonă adunarea.

- Tovarăşi, intrăm într'un sat de... deoseacă moartea. Tragetoi în oricine votu... aici trebuie să servescă de exemplu celorlalte. Într-un...

Cuvântarea fu întreruptă de intru... întore deabia de m lună dola armata minci. Din minole dola Petrogani, chema atele din-projur la răscăld. Se întorase cu autlori înădrea. Mc durora. Acolo cunoscu adevărul asupra victorilor minorilor, "cei mai fericiţi minoritari" după spusale "Sedntoii". Un băiaş bătrân, care un fecior dispărut... îi spusese odată, când erau singuri:

- Noi nu mai putem să facem nimic. Sunt... gună printre noi. Orioând ne pot astupa gura minci. Şi surin ca potrecii. Doar la voi a... mai rămas o ţără de rădăojde. În voi, copiii ţărănilor, care avoi sufletul înăi nointinat...

Vorbele bătrânului minor îi apreau arachilo. Crăuse... de poveştile bunicului, care îi epunea cum "se ridicau satole" la azmul clopotului, când săvârşea Titarii pe vremea...

Limba năga din arana îngheţ... fricoşetore. Luna începuse să iasă pe... şi aşteptau. La marginea dinşpe erau... şi, în acelaşi timp, un vaoz lung încon... primii naci înfloriră devora... zeci de morţi. Clopotul continua să... străzii. Peste tot un zău neten... înăi calde ale ţărănilor. Şi clopotul... clopotniţă. Peste rănilo din ob... de clopot îi sfâşia inima. "Donno, donno... de gardul bisericii. Jeava pistolului...

Încea bătrânului încet să mai bată. Un răpăit scurt, și clopotul încetă și el să mai bată. Ultimele gloanțe izbîră araca, zgulgându-i ultimul geamăt. Apoi plutonul trecu mai departe, să semene alți mori.

Din diferite părți, plutoanele se adunară în centrul satului. Maiorul Golof, adunându-și oamenii, dădu ordin ostașilor să strângă în piață toată lumea rămasă prin case. Apoi se întoarse spre capitanul blond, care se apropie de el.

- Tovarășe maior, l-am omorât pe banditul din clopotniță.

- Voi raporta comitetului central despre devotamentul tău. Și fii sigur că partidul nu va lăsa nerăspățită această dovadă. - Capitanul își aprinse satisfăcut o țigară.

Se apropia ora prânzului, când ultimii țărani, împreună cu familiile lor fură aduși în piață. În cele patru colțuri pîndeau patru mitraliere. Securității înarmați se plimbau printre oameni, cu degetul pe trăgaci. Majoriți sub sunetele negre, bătrâni și tineri, femei și copii, așteptau în tăcere. Maiorul ordonă să se furneze un caruc. Ostașii împănaseră lumea din spate și apoi o încadrară. În capatul străzii își făcu apariția o altă mașină. Din ea coborî secretarul regiunii de partid, Dunaev, însoțit de doi civili. Maiorul luă poziția reglementară și raportă cu voce joasă cele petrecute. Dunaev dădea din când în când afirmativ din cap, apoi, când acești termină, se întoarse spre țărani.

- Partidul și guvernul, în mare lor grije pentru cei ce muncesc, fac tot ce se poate ca să vă făurească o viață mai bună. După experiența nărei noastre prietene, Rusia Sovietică (ostașii aplaudă), am pus în aplicare planul de colectivizare a agriculturii. Mai puțin cu cât dragostea primiți voi, cei ce munciți pe ogoare, creșterea colectivelor. Șițiți că numai prin ele puteți scăpa de sărăcie și exploatare. Dar dușmanii ascunși ai partidului nu fac tot ce pot să împiedice această muncă. Agită spiritele, înfrăgite svornici rămanente, influențându-se cu oei slabi. Și când văd că încercările lor nu dau rezultate, când văd că țărani ascultă cu drag sfaturile partidului, trec la acte criminale, cum a fost oel petrecut aseară în satul vostru. Aseară au murit de mâna bandiților cei mai buni fii ai poporului, locotenentul Pavel și secretarul Petrușă. Dar partidul nu poate tolera asemenea acte... Să vă între odată în cap că orice încercare de răsvrătire va fi pedepsită cu severitate. Căle întâmplătoare aici să fie de exemplu și altor sate dinprejur...

Țăranii ascultau tăcuți. Nimeni nu răspundea. Auziseră de atâtea ori aceste frăre... Acum fiecare se gîndea la noriți neîngropați.

Cît timp vorbea Dunaev, maiorul și capitanul blond se plimbau prin mulțime. Urmasii pe țărani, să vada efectul cravăntării. Bătrâni? Cărje. Cu obrazul pînăntiu, care pînă și mai lăid pe fondul canășii al zărnului. Și fixase privirea de turlă bisericii. Și gîndul lui era la copilul rămas pe săpădă. Singurul lui fecior, speranța bătrânețelor lui.. Dunaev continuă să ture și să fulgere împotriva bandiților care se mai ascundeau printre ei, împotriva lui Spătoru, pe care zărnice îl căuta cu ochii priate țărani.

Deodată bătrânul tresări. În fața lui se opri capitanul blond. Cu spatele spre el, încercând să-și aprindă o țigară. De sub suranul canășii un baltaș scînteie palid, ridicându-se deasupra capului. Apoi fulgerător, cu toată vîlga care mai rămăsese în brațelul lui vîștețit, îl izbi în capul blond, spintecându-l până la jumătatea spatelui. Ofigurul se clătina scurt, apoi se grăbi cu fața în zăpădă, împingându-l cu sîngole care țușă din despicătura opatelui. Dunaev tăcu, lumea privi înspăimîntată. Nimeni bătrânul Cărje era absent. Pe chip i se returnase o liniște neîncercată. Ochii îi scînteiau, cuprîndu-l o floare ciudată. Ii fixase din nou spre turla bisericii. Baltașul înăngăruat îi căzu din mînă la picioare. Brațele îi atârneau noi, neputincioase, sub suran.

Dunaev se apropie cu pasul încet. Ochii îi ardeau de furie. Sculă d; sub subț pîtele și-l desprîși întreg în capul bătrânului. Cărje nu schiță nici un gest de apărare. Împotriva, când vazu netul strălucind în mînă secretarului regiunii, zărnă se ochii mari, ca un copil surprins de un dar neașteptat, adus de moș Crăciun. Se lăsa moale, încoț, parci gîlind el la drum lung nu se pornește niciodată repede. Chiu într-o parte, cu ochii fixați mai departe pe turla bisericii.

Între oare, o sută de țărani erau încontrați în maginile securității și luși în nou-cunoscutul sat de femei și bătrâni, cei cari rămăseseră ascunși prin gure, cu sapa și lopetii curățate deasupra din spatele ciuturului vechi. Aveau mult de lucru. Nu este ușor să aapi în pînăntul încheiat mult o sută treizeci de gropi. Și, durere mare, noriți trebuiau îngropați fără aluzie. Pentru că printre gropi a fost săpădă pentru bătrânul proot.

Între Cărbăți, oarul cerne mai departe noien de zăpădă. Ea acoperă cu giulgiu alb, neprăbănt, capul de ocol roșii, timpani, răștri și din traurile rășgilor. Și tăcerea de acum este mult mai rădădă decât cea de dinainte.

R. Virșaga

%% După oficiala revoluției populiste, - Yulii Alecsandri, aflându-se în Paris, scrie și alina toți, sprîșii lui occidentali, contra, în rîlăz vecine de sugruma Principatelor. Dea zărităi francezi, Armand Martin dăla "Debats" și Banguin, sunt de părere că Molda-Volăzii trebuie să renunțe la orice iluzii și să plece capul definitiv în fața Rusilor. (Nu știu nunt de tîrziu că ori alea au fost Apuseni). Dar Alecsandri replică ferm: "Mău pierit Romăni în 25 de ani, și or să piară acum, în plin secol al XIX-lea!" "Oriunde o țară din satul nostru, și se trebuie să pînă seara mai întâi (1914)

și încă mulți oameni ca el, cari au luptat pentru binele națiunii, au pierit în aceleași împrejurări. Ocupanții schingiuiu și condamnu pe capete. De aceea poate, în cartea lui Pasternak, doctorul Jivago scapă = frază îndrăznească, declarând că în timpul revoluției rușești "au murit oameni" și au rămas sursurile = puroii și mișcările aducătoare de nenorociri. - Revenind la înfrunțare: == putea constata încă de pe atunci că Stalin avea puternice motive să fie gelos pe regole Mihai. Când din balconul primăriei din Constanța începuse să vorbească pe rând alde Valeriu Vagabondiu, Canibela și cei alți jidani, regala era încă rogu - și comunistii, cu tot servilismul ce voiau să-l arate Sovietelor, nu puteau trece peste Corcoran; iar vedea Mihai, cu toate oștitățile și defectele lui, se știe că a fost sincer iubit de popor - mai mult poate din cauza nefericitei sale copilării. Deci oratorii din balcon, fiind instruiți în această direcție, începuse a striga:

- Trăiască regole Mihai I, care a avut înțelepciunea să strângă căldurile năna tovară. gului Stalin și să intre sub aripa-i protecție... Toată suflarea adunată în piața Ovidiu răspunde cu ocol mai nesfârșite urale: Urrraaa, urrrraa, trăiască regole Mihai! - și până cu oratorii nu-i făcuse seama să tacă, lumea nu mai conținea cu strigătele. Îndată după urările adresate regelui vini și rândul lui Stalin și al armatei sovietice de dero-bitoare... Catastrofă! - în toată piața nu se mai auzi nici muscă; degoaba făcuse smat- rii scome să strigat glasurile amuțiseră, oamenii sculau în vânt == pe asfalt ca și când ar fi sculpat o spurecaciune. Numa == biet muncitor din port, Manase, care se oinsete bina înainte de înfrunțare, - neînțelegând de ce tace lumea, începu == rămonasor cât îl pu- nea gura: urrrraa, urrrraa, trăiască Manassasooo, trăiască Manassasooo! - iar o parte din muncitorii din jur == porniră și ei: urrrraa, urrrraa, trăiască Manassasooo, trăiască Ma- nassasoo - și așa a luat sfârșit înfrunțarea comunistilor din piața Ovidiu la Constanța.

Urările la adresa regelui nu puteau fi pe placul lui Stalin - prin urmare trebuia înălțurată, și lucrurile au mers mai lașe decât == fi crezut chiar el, satrapul. Într-zi, ofițerul sare făcea de gardă la palat, împodobit cu o sorcovă în firoturi, epoleți și pompon alb, se pomoni o'un vistavo sovietic, cunoscut de altfel, că vine foarte agitat.

- Unde e regole Mihai? întrebă el cu ifos.
- Poate vreți == spunăți Majestatea Sa, domnule ministru, răspunde ofițorul politic...
- Eu te'ntreb unde o regole, - strigă ministrul, și, fără a mai aștepta == fie ==, își trase zdrăvăn oăciule pe urechi și dădu buza în sala tronului. În timpul asta veni stătea la biroul de lucru și privea piodut la o fotografie ce-o ținea în mână - conț- pla cu neaștră trăsăturile fine ale viitoareci regine - și cum văzu că intră cineva, lăsa fotografia pe masă și se îndreptă să strângă căna moșafirului neapoptat, Ministrul înva, fără să vadă că regole-i întinde căna și fără să-și scoată gura de pe măger, îi striga pe nerăsuflare: Dragă tiniri, viu cu naltă poruncă de la tavarăgu Stălină să-ți alozi de- doul unde: or să-ă, or să-ă...
- Cum vine acoasta? întrebă vedă într-o românească arhaică.
- Uito cum: Ozi iscolliști actul abdicării și pleci ca un băiet di triabă pi poart- principala nospărat de nimeni, sau legi pe unde l-ai scos pe Antoneseul

Când auzi vedă cuvântul "Antoneseul", i se cutără piciorole, o sudoare de ghiață îi ap- pădi până'n cămășii oiselor; gândea: cum să se duca el la Antoneseu - să-i înfrunt- privirile muștrătoare și să-l cinstosească Măreșalul așa cum l-a cinstit == căpitanul pus să-l arestoză? Așa ceva nu se poate! hotărî vedă, trecurând - și, fără să == etoa la tocmală, iscolli nervos actul abdicării de bună voie; apoi își strănse lucrurile pe-acum- le săt nu înșepat în tron - și a pornit în lungă și trieta pribegie, de unde luptă cu == to puterile pentru eliberarea patriei. În alte împrejurări, și-ar fi adus poate amint-ă atunci când trinciții sultanului au intrat la Peșce. Vedă cu fesușile pe cap, și au reluat- să și-lu scoată, Peșce a pus de le-a bătat în culc cu scăfălii cu tot, ca == se l-ăsa acasă niciodată; însă acum, cu tancurile sovietice pe la răspântiile capătășii, a schi- suit că tot mai bine-i acole unde-l așteaptă o prințesă tânără, grațioasă și fecundă, de- cât a'ajungă într'un loc neștiut de nimeni, ca acol care a fost Măreșalul Ion Antoneseu.

VE CER NIE

Dangăt de clopot în seară...
Cuv'ngunehio darel epro altare,
S'aculule vegornia.
Prin aer, plutește dircs de seară.
Pe drum,
Șiruri de caro,
Soartăie lung, adăncind tăcerile.

de Dumitru Bacu
Slote, puterile,
Cu gând de odihnă își cântă smarenia.
.....
Dangăt de clopot în seară....
Căpaci par veghe de sfînți.
Se'ntuneacă lară...
E ora apovezanilor curdinți.

Costache

§§ Seria "România" Alui Visigianu, în Febr.: "Greșesc aici cari își închipuie că mi- tarvenit o schimbare și că diriganții sovietici de acum sunt patrioți rușii, căna cinst- gurs grile este sovietizată fără lor. Cănaa urăsc înfrunțare asta revoluția comu- nistă și nu se vor da la o parte de la ridică zăvoră, de la niciun compromis, de la nicio tr- găvie pentru a atinge scopul". - Sacrosancta obșturare de păcat că dl Visigianu lă- aflor așa tărie, în loc să la fi știut pe vrăma când se jura, pe sacrosancta jărie, de- cartea rusăscă!

SCRISORI DIN PARIS

§ Acea Mai s'a sărbătorit ca oricare altă zi de sărbătoare, fără paradă, fără bătaie cu flori, după Sf. Liturghie, s'a oficiat un Te Deum, iar corul a cântat Po-al nostru stăg. Muzicanta a organizat o serbare, la care a fost invitat și Paul Reynaud.

§ În seara de 29 Mai, dl Paul Costin Delaunay a ținut, la "Recherches", o conferință despre Mișcarea Legionară. Asculțatori, mai mulți ca de obicei. Au auzit că, la urmă, careva din audiență a rugat pe conferențiar să spună ceva și despre Mișcarea Legionară.

§ Duminică 31 Mai profeții Boldeanu, Brânzeu și Gariș au făcut în biserica română un parastas pentru John Foster Dulles, despre ale cărui merite a vorbit părintele paroh.

§ Cu fuga lui Dalai Lama, câțiva onorabili și-au exprimat dorința să se facă rugăciuni pentru îstăvirea lui. Dar cum el este înșuș Dumnezeu în persoană, ne întrebăm cum va primi omotocul altui Dumnezeu în afacerile sale...

§ Evenimente din Mai 1958 au adus la cărmă statului francez pe încercatul general De Gaulle, iar în fruntea treburilor onoriei noastre pe păr. Boldeanu. Și treburile merg realizate lucruri frumoase. Ajutat de păr. Grațian, și de corala dlui Traian Popescu, imprimă parohiale și-au dat naștere în concurs anii Ionel Rotaru, Cotabiță, Năstă, Gugușanu, Anastroscu, I. Stănescu, Gh. Florescu, C. Zăreada, etc. Cum de Paștele catolic ministrul de finanțe francez a lăsat anumite impozite celor mai nevoiași, și exemplul acestora a mai fost cunoscut, au auzit că se coarță consiliului parohial dacă nu suprimarea, cel puțin reducerea taxelor de cult, moștenite din moși strămoși. Că te dăinîi cam rău când cineva te roagă să-l ajute, sau să-l botezi copilul și trebuie să-l refuzi. Propunerile n'ar putea fi respinse de consiliu, dacă acolo se găsesc niște socialiști, ai căror program ucoase e pentru ridicarea clasei proletare; mai sunt niște oameni politici și cu multă înțelegere, cum mai sunt niște legionari și foști lectionari, cari n'au decât să aplice pe preconizau odată. Altfel nu pățim o ligă din poveste:

Când un țăgan, tot auzind el spunându-se între domni "servus", întrebă pe popa din sat: - Ion părințe, de-a-ți dreptal... spunea-mi și mie, hrogu-kei... pe-ți ageia "servus"? - Păice o fi, mîi țăganule... ori ți-ar spune cineva servus, ori ți-ar da o sută de lei pe asta o! - răspunse țăganul popa.

Trecu dola această întălnire o bună bucată de vreme, și întâmplându-se să-i poartă țăganul un copil, hai iar la țigăna popa.

- Ion părințe, nu-o murit Ionică mănoa-to-ag și te-ag... să-l faci o înmormântare la cărușă cotoști toți stăleții, că bigne ți-o plăci.

- Bigne mîi - răspunse cuoernicula sa, știind că balacacșegul câștigă frumugul cu cetera. După amănătar, se adresă din nou țăganul preotului: Hapoi, cît costă don părințe?

- Fără țigăno gho lei.

- Bigne mîi servus, și înoc un servus pe ghosăsupra, că bigne-ai cîntat - răspunse țăganul popa, la țigăna.

- Bigne mîi ars balacure - își spuse popa'n sine, dar ți-o coc eu, n'ai grijă.

- Bigne mîi veni și oacă cu "ceputul", că-i mure țăganului alt copil.

- Bigne mîi veni și oacă cu "ceputul", că-i mure țăganului alt copil.

- Bigne mîi veni și oacă cu "ceputul", că-i mure țăganului alt copil.

§ După vreo două săptămâni, se întoarce acasă, bîgă mortul într'un sac și cu el se lăsa în drum. Bîgă mort și-l lăsa la popa pe priapi sub fagădușă. Și bîgădu-i în sac și țigăna. Bîgă mort și-l lăsa la popa pe priapi sub fagădușă. Și bîgădu-i în sac și țigăna.

§ După vreo două săptămâni, se întoarce acasă, bîgă mortul într'un sac și cu el se lăsa în drum. Bîgă mort și-l lăsa la popa pe priapi sub fagădușă. Și bîgădu-i în sac și țigăna.

§ După vreo două săptămâni, se întoarce acasă, bîgă mortul într'un sac și cu el se lăsa în drum. Bîgă mort și-l lăsa la popa pe priapi sub fagădușă. Și bîgădu-i în sac și țigăna.

Prețului, puțintel mai mult și-ar constata că Iuda a mai avut ceva bun în el, că și-a scos brâncinarul și s'a spânzurat, l-a intrat în cap că el este coloana vertebrală a națiunii românești și pace... o alfa și omaga.

Pe scena unui teatru din capitală se juca o comedie de Vicomte. Acțiunea se petrecea într-o instituție. Doi geți de birou, ficeare cu conserta, se găceauu totdeauna scotila de-se unul mai deștept ca celălalt, până ce într-o zi se prezentă la direcție un inventator ce făcuse o mașină de măsurat inteligența. Directorul dă dispoziția ca toți angajații și personalul de servicii să facă cunoștință cu mașina aceea. Cei doi geți fură catalizați în cel mai scăzut grad de tâmpenie, iar Lache, omul care mătura pe acolo, fu descoperit că-i geniu. La început nu știa el că e baliverna mai e și aiă, dar după ce i s'a băgat în cap oine e el și oino a mai fost ca el în lume, și-a schimbat numele în "Lavoisier" și și-a încercat cineva să mai stoa dar vorbe cu el. Ca Lache făcuse fetele... că to la mama dracului acui... tu nu vezi că sânt geniu (cu accentul pe i), - răspunse el unei funcționare, cre-rol choma să la oagul cu hărtii. Ne mai putându-se înțelege cu el, direcțiunea fu nevoită până în cele din urmă să-l concedieze, ca să se scape de geniu.

Așa și cu crășorul nostru. E geț și pace. Cino care poate să privească mai bine pe-a vocuri ca oile de-ar mai fi un Caragiale, sau un Speranță, ce-ar mai scoate din Horia Sima să privești numai târâșurile ce-i duc fanionul și-i țin sfegăneul și îi se întorc capul pe dos. Nu dogăba profesorul Codreanu a spus că acest Hiroshima întrece pe Bolșevhi!

§ Conform datinilor, Vinerea Sf. Patini a fost sărbătorită cu ritualul cunoscut, președ și proceșiune în jurul bisericii. Sf. Epitaf fiind purtat de preoții Boldoanu și Grățian și de consilierii parohiali ool. Toneroveanu și dr. Iliescu, iar răspunsurile date de corul lui Traian Popescu. Liturgia Sf. Iovieri s'a celebrat cu fast deosebit. Marea de două luni a voluntarilor, bărbai și fene, a îmbrăcat localul parohiei în haine de sărbătoare, iar părintele paroh, căutând să fie cât mai fidel sfintelor noastre obiceiuri, a propăgădit un adevărat praznic pascal, nesoale întinse parca se prăbueau de grăutatea morzanelor de oua roșii, cozonaci, mazăre și brânzeturi, și a nenunțatelor sticle de purpuriu, apru mulțumirea sufletească a organizatorilor și bucuria trupească a celor ce dau nivală la invitarea făcută din ușa altareului, că ei ce-au poștit, căși cei ce n'au poștit, că la parte la capăt. Și dacă la apelul făcut pentru lucru au răspuns 35-40 de credincioși, la această ultimă invitație făcută prin rugămintea Sf. Ioan Gură de Aur s'au repezit ca lăcustele mulți drept măritori creștini.

Un muncitor din Issy les Moulineaux, stabilit de peste 30 de ani în Franța, se apropiă de mine și mă întrebă: Ascultă gâf!.. Spune-mi, rogă-te.. gigne-i aista ghe colo în căput gnegru ghe plonc, care vorovește cu domnul gheala cu felița ghe mână?

- E un comerciant - îi răspunse eu, cănd văzui de cine este vorba.

- Unghe?...

- La Paris?... Are butică pe St Denis.

- Ne trăgăni-l-ari... Apoi aista-i millogner!.. și se îndopa acolo cu ouă ghe creștini că crapa, Zic zău lu Dumnezău dragătu, o'o mănăat la ouă căt ai pugno la trii cloșe. Au luat și eu, de, ca tăt creștinul să cigneșe un ou roșu în noaptea ghe Pașii, dar tăt că zultu pe lângă mine să nu mă vadă carecino care mă cunoește și să zăcă "Uiko mă și Nisipariu, o vint să mănșe ouale ghe la Besearecă"... Ascultă dumneata.. Era la noi un țegan lăcomos.. Și la un Pașke, tăt mănoa la ouă, ghe să-i crapo foalolo!.. și aista băta-l Dumnezău! Și atunci, unul, președ și eu o cloșit și l-a dat țeganului cu nitule la un loc. Și l-o mănăat țeganul și nuna! ge o lunt-o la fugă că l-o apucă pânkecară, și trii zile tăt o trecut prin el... Așa trăbuț făcut și la millognerul aista..

Facea aceste reflecții un muncitor, cu idei de stângă, ca majoritatea clasei muncitoare de aici, pe când ool în cauză face parte din aceia cari s'au jurat să trăiască în sărăcie și să jertfiască în permanență pentru neam. Cum a și făcut de altfel.

E un exemplu din grămadă, căci s'au văzut și alți distinși onorabili, cu bună stare și cocotați sus de tot pe scara socială, cari se blestema peate că n'au burtă și buzunar de popă. Egeau înfămăți și pe dinăuntru și pe dinăfară de credință că s'ie niște caltaboși, în timp ce alții nici n'au reușit să o ajungă la președintele.

§ Un cunoscut iubitor de folclor românesc, care și-a trecut de curând doctoratul la Sorbona, prezentând Acaidei Franceze farmocul producțiilor noastre populare, - tot cercutând prin bibliotecă ca găsimii prin public, a descoperit, zice-se, că Miorița, frumoasa noastră baladă, nu e deloc românească, ci furată dela Egiptoni. Și că de acest fapt relatează chiar Herodot în operele sale... (Biată noastră mioriță! Nu e destul că, numai la Kostoșky, sfășiau toți ca lupii... unii vroiau s'o murgă, alții s'o jupăial). Dar dacă doctorul nostru are dreptate, n'ar fi exclus că Alcesandru, auzind vreo prelegere la Sorbona pe vremea când el era diplomat la Paris, iar eruditul istoric, profesor, să fi furat această versiune, prezentându-o după aceea ca producție pur românească. Și cum adevărul nu poate sta asupra așa multe vreme sub obroc, ei când nu te gândiești că scote capul la lumină, c'ar putea ca adevărata versiune să fi sunat cam așa:

Pe-un picior de plai	Se cobor la vale	Se poartă prin valuri	Toți trei negustori,
Pe-o gură de rai	Pe un arc de Mîl	Tot pe lângă maluri	Negustori de soi
Întă vin în cale	Vreo trei arăcodili	Trăi mândri feciori	Cu turme de oi.

Unu-i Egiptean
Altu-Asirian
Și altu-i Jidan.
Iar cel egiptean
Și cel asirian
Mări se vorbire
Și se afătuiră
Șă-l facă păsut
Pe cel porciunat
Și să-l dea la moașă

Colo pe toloacă.
Că-i gombăș murdă
Încolă la cântar.
Și-al său crocodil
Ce-l montă pe Nil
Să-l ducă frăție
La tăbăcărie
Și de bună seamă
Tot pantofi de danș
Făcă din el

Că-i mai frum
Și de înălțimă
Să-l ducă cordon
La Arahoban.
Blănd de locodil
Și geantă brodată
Cum n'a mai fost altă.
Iar lui Parac
Pe Ben-Curion
Pe Goldița Maier

Să-l ducă la
Și c'o-dor sau lă
Lui Abil Jader
Iar lui Răneș "doi"
Îl pte cine noi
Cu pînții la el
Și cu două stelo.
Și un ceas cu cuc
Cu capso de nuc...

D. Șm. Popa

§§ "Trebuie ca cineva să aibă într-adevăr o dragă neajmărită pentru neamul său pen-
tru a se putea preocupa, în condițiile vietei ale exilului, și de frații noștri care tră-
desc de secole departe de țară și fără nici un contact fizic cu neamul românesc", - scrie
col. Ivanovici; când această dragoste lipsește, cineva poate participa și la banchetele
căldurii fraților noștri din Macedonia; cum a făcut tocmai, nu de mult, chiar directorul
Buletinului "Militar"! (Dar s'ar putea și greșin; ziarele, care publică poza îndulor ro-
mânești la sindrofia din N.York, nu redau și discursurile ținute: poate că al colonel a
mers acolo, unde era și consulul Atenei, anume să protesteze contra oricui ce se face
cu Românii din Balcani....).

§§ "Curierul românesc" din 28 Febr. publică unele lucruri interesante cu privire la
membrii acei zisului "comitet național". Astfel, Vigorian "și-a făcut soție americană, ca
să ia locul unui refugiat la "Vocea Americii" cu 600 dolari pe lună"; Sabin Mănuilă, în
timp ce era salariatul lui Antonescu tipărea ziarul comunist, transmisit Americanilor
vești despre mișcările trupelor române ce luptau în Rusia; și-a căsătorit
fiocul cu sora ministrului comunist Bărlădeanu; evreul Zige a lucrat cu comunistii
până ce aceștia l-au lăpădat; fratelui lui Gușo Pop, comunistii i-au dat "catedră la
Universitatea din Cluj"; A. Crihan a căsătorit cu o nepoată a lui Gheza, gheorghiu, "căsăto-
rit cu sora lui Kipnovevski, a trecut încă din 1946 în iudism"; copiii lui Grigorian nu
bucură reputație. Membrii acestui "comitet" de rezistență, comunistii primesc între
400-600 dolari pe lună. La Free Europe, șefi văzuți sunt evreii și Leiserach. Șef
poate și încă este, din umbra, evreul Dubinski, aghiotantului lui Troțki. "Scribălații de la
Free Europe sunt plătiți cu salarii de la 500 la 2.000 dolari pe lună". - Aceste anunțuri
explică multe lucruri ciudate din viața politică a exilului românesc.

§§ La 28-30 Mai a avut loc, la Freiburg (Germania), al XIII-lea congres al Noilor Echipi
Internationale. Dezira: unitate și libertate. Punctul 3 al noțiunii votate cere "recunoaș-
terea dreptului de autodeterminare al popoarelor astăzi ne libere, conform Cartei Națio-
nărilor Unite". Au participat, dintre români, d-ii Papăneș, Enescu, Valăbrieșanu și Vodă,
a deploarat lipsa din programul discuțiilor genoveze a comunistilor țării robito, demon-
strând necesitatea europeană a libertății lor. N'a fost laudat în vorbește în nume per-
sonal, sau altfel. Și a fost bine: oăci l-ar fi putut întreba, uareva, despre "eforturile"
Comitetului, din care face parte, pentru înscrierea pe ordinea și de la Geneva a pro-
blemei, a săror lipsă o deploara...

- Noile Echipi Internationale (de factură democra+progrină) întrunite în congres, au
dat la sfârșitul lucrărilor, un banchet. Măsa a durat numai 2 ore; dacă șiinea mai mult,
poate se găsea timp și pentru o rugăciune...

Am întălnit, la acest banchet, un italian, pleacat copil în Franța după primul război
mondial. De atunci, în cei 40 de ani, n'a putut acasă locat de două ori în patria și totuși,
cu toate dificultățile logate de calitatea de "alien" și refuzat să se cetățenia fran-
coză. Eu nu sunt de pe drumuri - îmi spunese - sunt italian, și înțeleg să rămân așa sub tea-
toare. Este deosebit de posibil... Căzul poate fi un răspuns și pentru refugiații ce, lupănd în
te aspectele posibile... Căzul poate fi un răspuns și pentru refugiații ce, lupănd în
grou cu viața, no-au avut sfat în privința "cetățeniei"; caz cu atât mai valabil pentru
noi, cu patria în flăcări, cu neamul în agonie, cu puzderia de lifte să îndesă să fie
"români" în țara pe care-o stăpânește cu spăne...

§§ "Carpații" publică declarațiile lui Maniu la procesul Căpitănelui; "Dl Codreanu este
de aceeași convingere cu mine că, fără a respecta regulile de corectitudine în viața pu-
blice și publică și fără a ține seama de morale creștină, nu se poate asigura cămă-
nău unei națiuni; și că părăsirea acestora ar însemna și pentru poporul nostru ceea ce
se însemnat și pentru multe popoare în trecut. Înțeleg și înțeleg și înțeleg. Pentru aceasta sun-
tem de acord în tendința de a lăsa în urmă toate problemele sociale și politice corecti-
tății și morale creștină pe care le-am lăsat în urmă. - Curățați-vă și călcați". - Anepos: dl
Bănu a abonat la "Carpații"?

§§ "Dacă vrei să fii totdeauna bine documentat în ale Americii, citește regulat Bule-
tinul ARA", sfătuește ziar publicat. Dacă însă vrei să fii documentat în ale granației,
era istoric, nu-l vei citi: cu să nu dai, de pildă, de "Proclamația Independenței la 18
Mai 1866", ori: scrie textual, în mână, pe șm. Pop, chiar directorul Buletinului...

§§ O geantă din oțel publică poza d-lor Rațiu și viceprez. d-nte Nixon, cari-și strâng
mână cu cordialitate: încă o speranță...

A.-St. Unite: Cu ocazia Sf. Sărbători de Paşti, primării vă rog un cald salut creştinesc Dumnezeu să învie odată şi pentru neamurile vandute caşi Cristos, şi răstignite!

R.-Argentina: Azi este Paştele, m'au cu vapourul pe apele lui Dumnezeu, navigând spre New York. Când am plecat din Buenos Aires am luat cu mine şi "Vatra", Azi când toţi au luat cu mine jos, m'au văd ca m'au scos în "Vatra". Primul articol = fost din întâmplare nu este prost, citind acest articol m'au simţit că iau parte la învierea noului mele patrii România Mare, cu zău sub tirania barbarilor bolşevici. Seriu cum pot aici jos la apă, considerând această ca singur... rugăciune făcută mai de Sfintele Paşti, pe a... Coasta Atlantic, punctul Rio-Trinidad. Vă trimit alăturat şi două exemplare din Jurnalul Informativ al Cercului Unirea Românilor din Buenos Aires.

R.-Canada: Vă comunicăm entuziasmul şi bucuria noastră la primirea şi citirea "Vătrei" pentru a vă da acea satisfacţi morală care natural, în lipsa celei materiale, de care aţi avea atata nevoie, într-o mare consolare în sărăcia în care trăiţi. Nu ştiu dacă, ca imaginea învierii Mării; această cruce de mizerie materială ceaşi luat-o voluntar în străinătate, să fie plină de rade, să apropie venirea învierii României Legionare, a patrii noastre puşi azi la pământ.

R.-România: Azi am fost chemat la Sfatul Popular.eram pe punctul să rămân de tot fără parat. După ce-au terminat "chiaburii", au început cu mijloacele. M'au întrebat cât din pământ vroiau să cedeze statului. Am răspuns ca nimic, fiindcă este existenţa mea. Pe mine m'au apărât leges, întrucât sunt trecut de 70 de ani şi un dreptul să am ajutor la muncă. Dacă şi trebuie să-şi lucreze singuri puţinul pământ lăsat. Un vecin împărtaşie cu m'au pământurile, şi-au trebuit acum copiii să-l cedeze tot statului, neavând dreptul să cheme oameni să ajute la muncă. - Suntem fărâşi de dorul patrii. De trei luni n'am gustat. Altfel datu erau miei pe vremea asta. Nu mai pot biuţi ţărani să mai ţină ci ca o dată. Ce ca să le hrănescă? Se-apropie Paştele şi ouăle au ajuns la 2 lei. Cum să mai poţi trăi?

R.-România: La noi e primăvară, frumos, flori, mai alus lilieci mult.. D-na Codreanu, s'aua Căpitanului, pare că m'a prăpădit la închisoare, unde stătea de mai multă vreme.

R.-România: De-aici fidi pot da numai veşti sumbre. Arestarile continuă, mai ales printre legionari. Pedepsele sunt de neînchipuit: pentru o simplă emisiune de demnitate, până la 10 ani. Deosebita situaţia economică dău de proastă. Nivelul de consum al muncitorului este foarte permanent datorită controlului riguros al normelor. Orice depăşire = normă în prima lună, trece automat în luna următoare la norma obligatorie. Ruşi mai sunt, deşi au amănât că au părăsit ţara, lumea e pe de dreptul descurajată de "baletul coeziunii" şi înfrângerii statuicului pe care îl derose occidentalii. Ultima speranţă tot în derosea rămâne. Şi, natural, în Dumnezeu. Dacă m'ai întâlni, cred că nu m'ai recunoaşte. Mi s'aua un "banc", acum am început să încercuiesc. Sunt doar atâţia ani, şi atâta suferinţă la mijloc!

R.-România: Cât despre evreii, poziţia lor continuă să predomine, cu peste 30.000 de funcţionari de toate gradele, planşa în posturi-cheie, mai ales la ministere. Numai la Interne şi Securitate sunt în proporţie de 80%. Pentru a-şi camufla originea, unii şi-au luat nume româneşti, sunt "deputaţi" evr.: Sigismund Blau, Mayer Grun, dr. Mihai Drukman, ing. J. Bruchter, Chaim Ghidalo, Matilda Leizer, etc. La pantiolul Blau, unde se utilizează marea forţă a deţinătorilor politici, director este evreul Jack Barbu; tot ac, director de activitate: ing. N. Grunberg, fostul director general dela Canalul Unionei cooperative-lor, mare şi tare e Samuel Landman; la fel, la uşinele "Record", David Mihaly. În dirijarea vieţii artistice şi culturale deţin posturi-cheie evreii Elly Roman (Goldenberg), Arthur Kravitz, Alfred Mandelschlag, Leon Botin, Rodanov, Barbu Lazareanu, P. Rubinstein, E. Sculeţ, E. Schuchter, H. Schwartzmann, D. Rubin, Simela Schneider, Ludvic Druckstein, E. Stolper, Idol Rodanov, A. Spiegelblat, etc. Marşale rabbi Mosca Rosen, în timp ce are înrolările să susţină toate sărbătorile evreieşti ca Sabbath, Yom Kippur, Rosh Hashana, Passover, etc., împingă toate măsurile contra bisecţiilor creştine.

La posturile neocupate de evreii sunt indivizi legaţi cu evreii prin căsătorii, ca de exemplu Apolai, însurat cu evreică; fiica putrinărbului Marica e căsătorită cu Solomon o dă la... data mai mare a lui Degăruşată şi ea cu evreii. Poştii ministrii evreii din administraţii din posturile lor: Ana Pauker (Rubinson), Teohari Georgescu (Baruh Teohari), Kaganovici (Kozman), etc. au avut căsătorii, cum se spune, ci au fost m'au tot în posturi doar în, după ce s-au împlinit cu priscoapă rolurile criminale în subjugarea noastră. Tot sunt liberi şi pot fi văzuţi adesea pe străzile Bucureştiului. A fost doar o măsură destinată a m'aua punerea în regimul comunist a evreilor evreii, m'aua în ajutoarea trupelor sovietice şi al terorei. Aşa visul antisemitismului există în conştiinţa oficială ale guvernului şi în toate lăzile ale poporului român, ca dat de mult norma că comunistul nu-i deose un instrument al iudaismului, deose că se subjugă, şi m'aua p'aua m'aua răfuşilor. Evreii ştiu aceasta şi

în prezent au schimbat toate cetățeniile din lume și ce atare o azi și pe or
 înaintea, plășată prin toate posturile de unde Nația noastră s'ar mai fi putut face via
 toată și spre a o ține cât mai neconștientă, cât mai necunoscută suferințele fiilor ei, pen-
 tru ei să aibă timp destul să-și umple cât mai bine buzunarele cu dolari. Acești ce
 opun ca bunii români să se apropie de centrul intereselor Nației noastre, căci își dau
 seama că atunci s'ar termina epoca lor de aur și terenul le-ar fugi de sub picioare. Azi
 își permit luxul să obștească într-o seară în localuri de noapte o sută de dolari de
 câștig cu singuri se laudă, adică cum trei eforturi din ce câștig eu într-o lună cu ce-
 le mai cinstite și umiltoare munci, ori cât v'ar trebui. Dar trăiți omonește vro
 două luni pe-acolo. Cei ce-au fost împiedicați să vină aici să nu uite măcar acenată
 jașed. Acești fii ai mahalalelor sunt capabili de orice, multe s'ar putea întâmpla..

1. St. Unite: La 11 Decembrie, privind cea mai frumoasă panoramă pe care o oferă usca-
 tul văzut dinspre mare, am intrat în Palermo. Prima țintă ne-a fost vizitarea momentului
 parcului Băleescu. Am ajuns cu tramvaiul la Cimitero dei Rotoli. Funcționarul cu administra-
 ția nu prea era informat, dar a intervenit un îngrijitor, spunând că el știe unde
 este "il grande storico romano". Ajunși, am depus o cunună de flori, am îngemănat, am fă-
 cut cu toți un jurământ de credință, am fotografiat și am plănit la momentul lui N. Băle-
 escu, refugiat ca și noi, dar desigur într'alte condiții cu 107 ani înaintea. Hormântul e
 situat între brazi și tei, la poalele muntelui Pellegrino. Pe el scrie: "Nicola Băleescu
 MDCCCLII. Cel din urmă al meu cuvânt va fi încă un imn ție, țara mea dragă. Nella terra co-
 mune no 15 giace Nicola Băleescu, storico e patriotta romano, morto in esilio a Palermo il
 29 Novembre MDCCCLII".

Călătoria până la Lisabona a fost de plăcere; de-aici și până după insulele Azore,
 oceanul a fost înfurat, valurile mari cât munții s'au jucat == "Vulcanie" noastră ==
 25.000 tone. Frica ne-a cuprins când valizole au început să danseze prin cabină, și mai
 plus când sironole au anunțat că trebuie să înfracă costurile de salvare. Răul de mare
 cu durile de cap, stomac și spate le-am uitat de furia valurilor. Când am ajuns în Mal-
 fax-canada și-am pus piciorul pe uscat, am observat că toți erau pământii la față, parca
 flori. La New York am stat o săptămână pentru a ne odihni și petrece Crăciunul. Church
 World Service ne-a încredințat bani pentru mâncare, hotel și transport. Oragul se îngure
 prin măciuită, clădirilor și bogăție. Străzile, largi și perpendiculare una pe alta. Sub
 ele circulă trenurile subterane. În seara de Crăciun, un prieten ne-a plămbat prin cartie-
 re german, italian, chinez, japonez, ungurese, negru, portoricane. Cei mai puternici sunt înes
 vre. Am auzit că sunt vro mie și din România, cari potrec, căntă și persistă chiar în
 vorbirea limbii române. Românii n'au certier, sunt răspândiți. Cei mai mulți ar fi în Man-
 hattan. În ajunul Crăciunului am fost la Istro-români. Nefericirea, pe unde i-a purtat, i-a
 în ajun să fie mai organizată decât ceilalți. Sunt aici peste 400. Am cunoscut pe mulți
 prin faciorul familiei din Trieste, unde buna istro-română - alvea lui Glavina - ne-a cer-
 vat cu rachiu de pe plăcurile copilăriei ei. Macedo-românii din N. York își mențin limba..

2. Festival: Am auzit că din România vin la festival 350 de cântăci roșii. Nu vreau să-i
 cred că nu s'ar putea ține lacrimile să văd copiii țării mele dragi prefăcuți în
 aneale ale satrapilor cari ne-au robit patria. Străindătatea aceasta, tare multă tristățe
 și durere a adus, lungă isăpărie ne-a fost hărăzită. Cât vom mai duce oare crucea prib-
 gaci? În floare și aproape dinușe, pe care numai Dumnezeu o poate face, amamii sunt
 pregătiți să lupte pentru zdrobirea cătușelor. Cei ce pot bucurase în lux și deprăvări,
 uitând că puterea drăcească se întinde și-i va cuprinde și pe ei.

3. Biserici: În urma desființării Bisericii Unite, Blajul deja se desnaționalizează
 o dovadă tragică că desființarea ei nu înseamnă consolidarea unității naționale. Ce
 face acum Biserica Ortodoxă, care a ocolerat la crină, ca Blajul să nu se desnaționalize-
 zeze - și ca regiunile bogate în uraniu din vestul țării să nu fie colonizate cu ruși?
 Dacă adevărat că patriarhul Marina a fost arestat, el a fost deja pus în libertate, cum
 aflăm din revista Sf. Sînd sârb "Misionar" și din "Der Christliche Osten", 1959/2, Würz-
 burg. Să fi fost arestarea o înșelare? Cum de a fost liberat așa de vreme? Nu curva pon-
 trach a fi cedat prealunilor? Și de ce mule pușă în libertate episcopii ungii? Într-
 eadată Domnului (și cu ajutorul Domnului), nu eodată. Spunea ortodoxul Petru Cary la
 Cernă, în gedința din 28 Sept. 1879: "Să nu ni se vorbească, în aceste momente, de orto-
 doxie, căci dacă ne permitte că ortodoxia să iasă din biserică și să intre pe țărâmul
 lăic, cel cu de-înțorșea, ca am oada în brațele Rusiei, și ce sunt acele brațe noi o
 știind că în cea de bine, încât ne într-oan cămă sunt ele mai periculoase, atunci când
 strâng cu ură, sau când ne strâng cu drag?".

4. St. Unite: La Geneva cei patru democrați vor să pună treburile la cale și să str-
 inge cu lăce și vâdă să se convingă unul pe altul că anunțările trebuie să în
 tr-oană treabă. Însă pâlăvrăgăle și tergiversări de astea nu mai fost, fără
 și-a putut pentru că-i oșșii. Sorocul acestei conferințe o știut, căci atăta ti
 așșă. Vestibul etna la așșăși nășă cu anti-creștinii estului, total a dela în
 așșăși pentru Vest. Foster Dulles a murit tocmai când era mai mare nevoe de hotărâre
 la așșăși. Așșăși așșăși cu dreptii, oșșăși de multe ori a vorbit cu înăși despr. națiunile
 așșăși de păt. mormăni. Tot de boală incurabilă a murit și Mod Cary, care a răscălit
 culorile așșăși. Ciudată a fost și destituiră. Iai Mac Arthur..

N.-Australia: Impreună cu Cristos a înviat! Iți trimite 2 dolari pe care-i am la îndemână, Vatra, ca și Orientării, îmi țin conștiința trează. Vă sunt recunoscător pentru asta. Nu crede că Australia face ferocitate pe oricine. Bănuesc că și în alte țări = la fel. Trăim într-o lume ce nu ne aparține. Iți doresc tăria și sănătatea de a continua..

C.-Argentina: Mulțumiri pentru Vatra. E în adevăr un "monitor" în care = înregistrarea tă. Cu obiectivitate exemplară. O lăcomă fidelă a epocii de băneie prin care trece, în epoca tristă de azi, neamul nostru. Măine, când va veni vremea răfualilor - căci arești și va veni - tot ce s'a scris în Vatra - inclusiv arhiva ei, cu ceea ce nu = poate încă publica - va fi obiect de cercetări, interpretări, comentarii.. Am auzit de emigrarea unui mare număr de evrei din România. Dv și alții au interpretat acest fapt ca = fugă, ca = gobolanilor care presimt scufundarea vasului. NU! Și = dovadă, puneți-vă simplu întrebarea: Pentru ce nu-i expediază cu vaporurile direct Constanța-Haifa? Pentru ce via Viena? De ce nu calea cea mai scurtă, mai sigură, mai puțin costisitoare, a transportului pe mare? Pentru că ceea ce se poate realiza pe-aici, e mai greu din Israel: ar trezi bănușeli. Pe când așa, "nenorocirii" refugiați evrei, în majoritate spioni perfect inițiați, vor putea afla prin lagărele din Viena sau pe traseu, cu ajutorul complicităților de care dispun, "Zrube-denii" inexistente în oricare din statele unde sunt destinați a active. În plus, în loc de a fi o "povară" pentru Israel, ar fi primiți generos de toate popoarele, îmbrățișați, aflând astfel un câmp deschis activității lor subterane, nesuspetați de nimeni.

I.-St. Unite: Ca unică revangă a satisfacției produse de lectura "Vetrei", vă prezint felicitările și villo mele mulțumiri, secundate de infime contribuție de 10 dolari. Calificarea profund justă a cetățenilor de care se ocupă "Vatra", indiferent că este Trife, Teodosiade, Ghiță Ionescu sau Vișoiaru, vă impun ca suprem procuror al exilului, oclă sentințele aplicate sunt fondate pe etică și obiectivitate, în riguroasă conformitate cu spiritul compatrioților integri. Curajul cu care susțineți problemele românești vă plasează în primele rânduri ale luptătorilor naționali, iar stilul expunerilor v'a confirmat de mult ca pe un deocan al formei și supletei, atrăgându-vă admirația cititorilor onesti. Aprecierile acestea sunt conforme cu certificarea marei majorității a refugiaților. De Sf. Paști îmi permit a vă adresa cordiale urări de sănătate și succese Dv personal și colaboratorilor, pentru a menține "Vatra" pe culmi de ofensive și biruințe românești.

B.-St. Unite: Trimit alăturat 10 dolari pentru Vatra. Din nou țin să-ți încredințez plăcerea ce o am citind Vatra. Felul impecabil cu care materialul e redactat arată competența și meșteșug în gazetărie. Păcat că n'ai posibilitatea de a = edita în condiții tehnice mai bune. La tipografie, bunăoară. Cred că despre rolul Vetrei în promovarea românismului în obosită noastră diasporă, se va vorbi cu prisosință, mâine sau mai târziu; când se vor număra bobocii, adică.

R.-Fronte: Târziu de tot, dar cu inima plină de recunoștință, vin să vă mulțumesc pentru bunăvoința tenace cu care ați continuat să-mi trimiteți Vatra. N'am timp de citit - și totuși aștept și o oțetă (bob cu bob, cum s'ar zice!) cu mare interes - și deseori cu o emoție rară: aceea a înstrăinatului care aude limba strămoșească în oțiva pași de al! Dar nu e vorba numai de limbă - ci de acel "curat românesc" care străbate dealungul articolelor - bun și rău - așa cum e Românul - (cum suntem toți) - și cum îl iubim cu atât mai mult că este rău prigonit și oțetă, nu numai pe Pământul nostru sfânt, dar și în exil. Vă rog să transmiteți tuturor colaboratorilor D-voastră cele mai frumoase urări de Sfintele Paști - și vii mulțumiri pentru tot ce găsim în Vatra, Cristos a înviat!

LACUL de Mihai Eminescu

Lacul codrilor albastru	Și să scap din mână cârmă
Nuferi galbeni îl încadrează;	Și lăpețile să-mi scape;
Trecând în cercuri albe	Să plutin cuprinși de farmec
El outremură o bagoă.	Sub lumina blândei lune -
Și eu trec de-a lung de maluri,	Vântu'n troști lin fognescă,
Pare'ascult și pare'ștept	Unduieșă apă sună!
Eu din troști și răscă	
Și să-mi cadă lin pe piept.	Dar nu vine... Singuratic
Să așină în luntrea mică,	În zadar suspin și sufer
Îngânăți de glas de ape,	Lângă lacul cel albastru
	Încoadă cu flori de nufăr.

§§ Calendarul de perete al "României" vicieniste publică și câteva date, aducând istoriei naționale importante modificări. Astfel - poate din călă pentru dorobanșii.. - căderea Plenei e datată din frigul lui 26 Noembrie, când o situa proasta învătătură a dascălilor de pe sate, în săduful lui 10 Iulie; iar luptele dela Mărășești și Mărășești, ca să nu se lungescă cămășutul cititorilor, le concentrează într-o singură zi, de 11 Nov., mutându-le și pe ele respectiv din Iulie și August, când istoria pretinde că ar fi avut loc. Tot după etimologia "Comitetului național", "Rușii ocupă pentru prima oară Principatele" abia în 1812, - căci ar fi datul domn Arnăutu, în cartea sa "Dacă invasions rusesse en Roumanie", s'a trudit să arate, de acord cu istoria, că năvălirile rușești în Principate încep la 1711 și că invazia de care vorbește istoricii "comitetului" este chineză, - începând ea, apoi, nu în 1812, ci în 1806! Cu așa cunoștințe despre istoria neamului românesc, de ce să nu mai năvălim de cămășutul cu care s'a jucat "cartea rusească"?...

morie, prof. N. J. Horeseu a mai publicat o serie de studii și articole, în special în "Revue des études latines" dela Paris și în "Zeitschrift für Romanische Philologie", a lui Walther von Wartburg, dela Tübingen.

Pe prof. Horeseu îl găsim și printre colaboratorii de elită ai ultimului număr din "Cugat românesc", dela Buenos Aires: revista tot mai densă și groasă de conținut și valoare a prof. Din Gărdaru, care și-a asigurat colaborarea, pe lângă devotată echipă din jur (N. Seitan, Stan Ionescu, D. Paricio, Marcel Nigula, toți angajați serios la românii trenați), a unor D. N. Ciotari, Emil Turdeanu, D. St. Marin, și pe alt plan, J. N. Manzatti, Directorul publicației o comprezent: în recenzii, care sunt adevărate studii și aduc completări de mare prof., în note polemice (il ia de bară serios pe inprudentul arhimandrit Iuenciu, care încercă să vândă pepeni la grădinar...) ori informative, în profiluri obiective cu ample recunoașteri (Basil Munteanu; Ilie Gârneață), în continuarea savantă a lucrării "Publicații rare sau necunoscute despre limba și poporul românesc", cu date inestimabile scose mai ales din arhivele dela Vatican și Propaganda Fide. Cum se știe, în anii trecuți prof. Gărdaru n-a dat, tot în "Cugat românesc", vanstul și binevenitul studiu despre "Contribuția Românilor la cultura Slavilor". Donăia sa, cum vedem dintr'un extras, a participat și la primul congres internațional de limbă și literatură din sudul Franței, ținut la Avignon, cu o interesantă comunicare despre "Les plus anciennes allusions aux Roumains dans la litterature provençale". E cu atât mai remarcabilă, la un savant de această talie, onestă, făptia profesione de credință legionară, care-l face să sublinieze, împins, cum spune, de necesăi obiectivitate științifică col o călăuzeste în studiul enormă importanță a luptei generației lui Corneliu Zelea Codreanu în istoria neamului românesc. Fără petarde retorice, - în folul acesta, și numai acesta, Capitanul poate fi înscris încă de acum printre "clasicii" istoriei noastre, alături și completând pe un Horia, pe un Tudor Vladimirescu, pe un Cuza-Vodă.

"În perspectiva a douăzeci de ani" ni-l prezintă pe Corneliu Z. Codreanu, într' o elegantă publicație, și editura "Libertatea" dela Madrid. Colaborează cu articole în diferite limbi directorul revistei Vasile Ispănescu, profesorii Ion Protopopescu și George Ce-ătescu, I. Puleșcu, care - toți - subliniază sfântăia bătăliei codreniste și în același timp se străduiesc să impună adevărul asupra Gărai de Fier într' o lume, în cea occidentală, infectată de virusul iudaic. Broșura publică și traduceri, bine selecționate, din seriile Capitanului, precum și o serie de fotografii.

Un frumos număr Capitanului, la 30 Nov. 1958, două decenii dela neaștinutul asasinat, și o consacrată de revista "Carpații" dela Madrid, cu un lung poem de Aron Cotrus și articole, evocări, considerații sub spania istoriei semnate de Grigore Munteanu, Traian Popescu, Nicolae Tolcan, I. V. Emilian, care amintesc frumos "anul de la Dealu", N. S. Govara mai ales (cu o documentare impresionantă asupra actei de sacrificiu și martirajului legionar, sub tichlonese "demorație" de pe salurile Răbovitai). Se publică deosebite poezii, vechi și noi, dedicate figurii legendare a lui Codreanu (Cyr, Valeriu Căde, Tolcan, Silisteanu), despre care scriu cu admirație și căjiva străini. Sur o fotografie, în care apar Carol-Lupescu și Iorga, discutăm asinat, apar cuvintele de instigare la asinat ale istoricului (pe care ni le-a amintit pe larg, în "Orientări", și G. Racoveanu): "Deaă dispăre pătoul, turma se împrăție". A propo: această primă a lui Iorga le-a fost adusă la cunoștință de cineva savanților străini, cari l-au plins la congresul Fundației de aș postă insulta liber Măgare Legionară (și e de remarcă că "La Nation Roumaine" a avut puterea să nu reproducă infamile lui Henri Grégoire și ale spionului-agent provocator Seton-Watson)?

Perința "Carpații" a avut, de altfel, în ultimul timp, câteva numere foarte prețioase, cu colaborarea lui Radu Seimaru. "Un invins: Ion Mihalache"; "Tudor Arghezi: tețgheșul cuvintelor"; și a lui Călin (Valea Ionescu), memorialiști de înaltă clasă. Deosebite, cenzurată Unirii Principatelor a fost bine amintit, nu cu unul, ci cu două numere speciale ale revistei și cu publicarea, în volumă separată, a discursului rostit de directorul Institutului de Cultură Hispanică, Blas Fiser, cu ocazia celebrării Unirii la Madrid.

La fel, "Gândarul" dela Gernering b. München a comemorat demn centenarul Unirii, în lumina actualității și cu numeroase material documentar. Alături de vajnicul director, I. V. Emilian, care scotea cu grele sacrificii revista, îl aflăm, printre colaboratori, pe prof. N. J. Horeseu. Tot din Germania n-a sosit, consacrat și el Unirii, mai modestul "Buletin informativ al Asociației Românilor Liberi din Germania", unde, între altele, ni s-a arăt cum a fost comemorat la Washington, Unirea cu participarea multor demnitari străini, de către "Liga Românilor Liberi", condusă de Mihail Pădăruș. - Un nou "Statut al Românilor liberi" ("La Charte des Roumains Libres"), se înbie dela Paris reînscută "La Roumanie indépendante" a lui Costel P. Căpățână.

Și n-a fost înregistrat înalt totu. Mihalache est, deci, cât se poate de pozitiv, sub raportul marelui și marelui, și al marelui: celui lui ocupat datoric. Rămâne totuș, gravă, problema eficienței acțiunii noastre, pe ați de intensă, pe atât de disperată, în raport cu oreală lume, narălmăscă, dela care neptem un sprigin substanțial o solidaritate sau măcar o simpatie. Asupra acestei eficienței ar fi multe, prea multe, de spus. Vom încerca - în numerele viitoare. -

Adrian Pope